Biblioteca Centrală Regională Timișoara

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

ANUL XXVII Nr. 4083 | Sîmbătă 16 noiembrie 1957 | 6 PAGINI — 30 BANI

În interiorul ziarului:

- Din ciclul „Jurnal de bord" — *versuri de* Maria Banuș (pag. 3-a).
- Nicuță Tănase — N-a fost nici o abținere (pag. 3-a).
- V. Sebastian — În țara zeiței cu ochii albaștri (pag. 4-a).
- Oameni de știință sovietici despre tehnica peste 40 de ani (pag. 4-a).

Iași. Clădirile spitalului „C. I. Parhon" — ridicate în anii puterii populare.
(Foto: GH. VINȚILA)

Fiecare construcție, la termenul planificat

Dezvoltarea puternică a întregii noastre economii naționale și ridicarea nivelului de trai al poporului sînt într-o foarte mare măsură legate de progresul industriei construcțiilor. Datorită hărniciei a mii de constructori și proiectanți sînt puse în funcțiune noi fabrici și uzine, se lărgește capacitatea de producție a multor întreprinderi existente, se înalță construcții noi în unitățile socialiste ale agriculturii; în întreaga țară se construiesc locuințe muncitorești și clădiri cu destinație social-culturală.

În acest an au fost construite și date în funcțiune importante obiective industriale la realizarea cărora constructorii au adus o prețioasă contribuție. Bunăoară, la Roman laminorul de țevi — unul din cele mai mari laminoare de acest gen din lume — a început să dea, în probele generale la cald, primele țevi; la Hunedoara au început să producă încă două cuptoare electrice și o nouă baterie de cocs, la Galați a fost terminat laminorul II, la Borzești a intrat în funcțiune o instalație modernă de cracare termică, iar la Cîmpia Turzii și Baia Mare două fabrici de oxigen. Alte obiective industriale importante, printre care fabricile de superfosfați de la Govora și Năvodari se află în plină construcție. În București, Valea Jiului, Onești și alte centre industriale au fost date în folosință noi blocuri muncitorești, cartiere și locuințe individuale. În trecut, pe vremea regimului burghezo-moșieresc țara noastră n-a cunoscut niciodată un asemenea volum de construcții, un ritm atît de impetuos al realizării lor! Nu există raion, nu există oraș al țării care să nu se fi îmbogățit an de an cu noi și noi construcții!

Este îmbucurător faptul că în acest an s-a îmbunătățit activitatea multor organizații de construcții în ce privește respectarea planului de punere în funcțiune a construcțiilor. Acest lucru a fost posibil prin mai buna asigurare a lucrărilor cu documentația tehnică necesară, prin extinderea folosirii elementelor prefabricate și introducerea unor noi metode de lucru, prin folosirea mai bună a utilajelor și mecanismelor pe șantiere.

Deși organizațiile de construcții au obținut o serie de rezultate pozitive, totuși la unele șantiere persistă și în acest an practica nejustă de a se executa lucrări așa-zise „de mare productivitate", care să asigure îndeplinirea unor indici valorici, în dauna terminării lucrărilor și punerii lor în funcțiune. Mai sînt încă întreprinderi de construcții care merg pe linia atacării unui front mare de construcții, neglijînd terminarea celor începute. Ca rezultat aceste întreprinderi nu asigură desfășurarea normală a lucrărilor în ordinea lor succesivă — construcții, instalații, montaj și finisaj. Într-un cuvînt — așa cum au subliniat unele cadre de pe șantierele de construcții care au răspuns anchetei inițiate de ziarul nostru pe tema „Cum se respectă planul de punere în funcțiune a construcțiilor" — *nu se pune încă destul accentul de către întreprinderi pe îndeplinirea planului fizic.*

Concluzii la o anchetă a „Scînteii"

Ca rezultat al faptului că realizările organizațiilor de construcții sînt apreciate de Ministerul Construcțiilor și Materialelor de Construcție prin prizma îndeplinirii planului valoric, în activitatea șantierelor și trusturilor apare ca o preocupare centrală executarea lucrărilor cu valoare mare și se arată un interes cu mult mai redus față de terminarea și punerea în funcțiune, conform planului, a obiectivelor începute.

Partidul și guvernul au alocat în acest an fonduri și mijloace tehnice însemnate pentru a se construi și da în folosința oamenilor muncii locuințe mai multe, de bună calitate, confortabile. Datorită însă faptului că în ramura construcțiilor au stăruit și în acest an un șir de lipsuri, ritmul construcțiilor de locuințe a rămas în urmă. Astfel, în semestrul I s-a dat în folosință o suprafață locuibilă de 58.516 m.p. — mai puțin decît era planificat să se construiască din fondul central. Suprafața locuibilă dată în folosință de șantierele Departamentului Construcțiilor și alte organizații de construcții pentru colectivele întreprinderilor din industria grea, pentru muncitorii din industria bunurilor de consum a fost mai redusă decît aceea planificată; aceste deficiențe se răsfrîng asupra activității de producție în ramurile industriale respective. În Valea Jiului, deși problema locuințelor are o însemnătate deosebită pentru stabilizarea unui număr cît mai mare de mineri și ridicarea continuă a producției de cărbune, totuși, trustul nr. 7-construcții nu-și îndeplinește în mod sistematic planul de dare în folosință a construcțiilor de locuințe. După cît se vede conducerea Departamentului Construcțiilor nu ia măsuri eficace pentru curmarea acestei situații.

Anul acesta, pe multe șantiere se observă o mai mare grijă pentru folosirea gospodărească a materialelor; numeroase șantiere și trusturi au realizat chiar economii importante prin folosirea mai bună a materialelor. Totuși sînt încă șantiere unde continuă să domnească o risipă mare de materiale. Cine vizitează șantierele trusturilor nr. 5 și 6 este izbit de proasta gospodărire care domnește aici. Or, risipa depășirea consumurilor specifice, întîrzie de multe ori punerea în funcțiune a construcțiilor.

Pe multe șantiere a sporit simțitor grija pentru calitatea construcțiilor; totuși, un număr însemnat de construcții nu pot fi date în folosință, conform planului, datorită calității necorespunzătoare a unor lucrări, îndeosebi de finisaj, care necesită refaceri. Ce altceva decît lipsă de răspundere pentru sarcina încredințată dovedește faptul că pe unele șantiere de locuințe aparținînd trustului nr. 3, multe lucrări sînt făcute de mîna a doua? Este un fapt că pe unele din șantierele de la Florcasca, de pildă, zidăria de cărămidă portantă este prost executată. Aproape nu e zi să nu se afle pe aceste șantiere proiectanți sau tehnicieni din Ministerul Construcțiilor și Materialelor de Construcție, dar fiecare se mulțumește „să constate", „să seziseze" fără a întreprinde măsuri practice pentru înlăturarea lipsurilor.

Cu toate progresele importante și vizibile realizate în domeniul organizării muncii și a producției, pe șantiere mai sînt încă multe de făcut în privința folosirii cu maximum de randament a utilajelor, a răspîndirii metodelor înaintate de lucru, a folosirii pe scară largă a elementelor prefabricate. Este oare o sarcină ce depășește puterile trusturilor nr. 2 și 7 ca o serie de utilaje de mare productivitate — betoniere, macarale cilindri, compresori ș. a. — să fie întreținute și reparate la timp, încît planul de punere în funcțiune a construcțiilor să fie respectat întocmai?

Respectarea planului de punere în funcțiune a construcțiilor este legată nemijlocit de asigurarea la timp a documentației tehnice. Nu este greu de înțeles cîte dificultăți a provocat respectării termenului de execuție a Complexului cinematografic Buftea, faptul că proiectele au sosit la acest șantier cu mare întîrziere.

O serie de întreprinderi din cadrul Ministerului Industriei Grele și Departamentului Industrializării Lemnului nu-și respectă obligațiile ce le revin privind aprovizionarea șantierelor și livrează materialele cu mari întîrzieri și de calitate necorespunzătoare.

Organizațiile de partid din întreprinderile și șantierele de construcții au un rol important în legătură cu antrenarea muncitorilor și tehnicienilor la lupta pentru respectarea planului de punere în funcțiune a construcțiilor. Ele trebuie să ia atitudine hotărîtă împotriva acelor cadre care „gonesc" numai după îndeplinirea planului valoric neglijînd termenul de dare în funcțiune, să lămurească pe constructori că a da la timp în folosință construcții mai multe, mai ieftine și de bună calitate este o sarcină de cea mai mare însemnătate.

Noi cadre calificate la mina Rovinari

În acest an, la mina Rovinari s-a deschis primul curs de calificare în meseriile de mineri, ajutori de mineri, electro-lăcătuși, de mină etc. Zeci de tineri s-au calificat în aceste meserii, devenind muncitori pricepuți, fruntași la locul lor de muncă. Fii de țărani muncitori ca Ioan Gh. Pastea, Ioan Popescu, Ioan Vlădoiu și alții au devenit electrotehnicieni. Dragu Ion și Ilie Diaconescu — mineri, Nicolae Vulpe, Nicolae Sărăcin, I. Doicaru și Constantin Cirjabu — excavatoriști, iar Albu Eleonora și Gh. Bubăciosu — sudori.

EM. BOCANCIOS
maistru

Delegația guvernamentală a R. P. Romîne la funeraliile tovarășului Antonin Zapotocky

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn, Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romîne și Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Romîne au numit o delegație guvernamentală care va participa la funeraliile președintelui Republicii Cehoslovace, Antonin Zapotocky, alcătuită din tovarășii: Petre Borilă, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, conducătorul delegației; general colonel Leontin Sălăjan, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., ministrul Forțelor Armate; Avram Bunaciu, membru al C.C. al P.M.R., secretarul Prezidiului Marii Adunări Naționale a R. P. Romîne; Gheorghe Vidrașcu, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al R. P. Romîne în Republica Cehoslovacă.

Vineri dimineața delegația guvernamentală a Republicii Populare Romîne care va participa la funeraliile președintelui Republicii Cehoslovace, Antonin Zapotocky, a părăsit Capitala plecînd spre Praga.

La plecarea delegației au fost de față tovarășii: Gheorghe Apostol, Emil Bodnăraș, Alexandru Drăghici, J. Fazekaș, Vl. Gheorghiu, A. Mălnășan, generalii locotenenți I. Tutoveanu și A. Floca, Ion Rab, director în Ministerul Afacerilor Externe, și alții.

Au asistat Ivan Rohall Illkiv, ambasadorul R. Cehoslovace la București, și colonel Miloslav Hoppe, atașat militar.

Din partea Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne

Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Romîne a hotărît ca ziua de luni 18 noiembrie 1957 — ziua funeraliilor tovarășului Antonin Zapotocky, președintele Republicii Cehoslovace — să fie declarată zi de doliu. Instituțiile și întreprinderile vor arbora drapele îndoliate.

(Agerpres)

Plecarea delegației guvernamentale sovietice care a participat la funeraliile tovarășului Grigore Preoteasa

Vineri seara a părăsit Capitala, înapoindu-se la Moscova, delegația guvernamentală sovietică desemnată de Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. și C.C. al P.C.U.S. care a participat la funeraliile tovarășului Grigore Preoteasa. Delegația a fost formată din tovarășii: Leonid Brejnev, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., secretar al C.C. al P.C.U.S., Nikolai Patolicev, membru al C.C. al P.C.U.S., prim locțiitor al ministrului Afacerilor Externe al U.R.S.S., Nikolai Bobrovnikov, membru al C.C. al P.C.U.S., președintele Comitetului executiv al Sovietului orășenesc Moscova, Aleksei Epișev, membru supleant al C.C. al P.C.U.S., ambasadorul U.R.S.S. în R. P. Romînă, Vladimir Tișcenko, șef de secție adjunct al C.C. al P.C.U.S.

La aeroport delegația a fost condusă de tovarășii: Gheorghe Apostol, Emil Bodnăraș, Alexandru Drăghici, Janos Fazekaș, Vladimir Gheorghiu, membri ai C.C. al P.M.R., miniștri.

Au fost de față membrii Ambasadei Uniunii Sovietice la București.

(Agerpres)

Din partea ambasadei Uniunii Sovietice

Ambasada U.R.S.S. în Republica Populară Romînă exprimă profundă recunoștință tuturor instituțiilor de stat, organizațiilor obștești și cetățenilor R.P. Romîne care au trimis pe adresa ambasadei felicitări cu prilejul celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

SATELIȚII ARTIFICIALI

SAVANȚII SOVIETICI RĂSPUND LA ÎNTREBĂRILE ZIARIȘTILOR

Cînd vor călători oamenii în Cosmos ■ Care va fi următoarea experiență ■ Curiozitatea „științifică" a unui ziarist american ■ Ce a asigurat întîietatea științei sovietice

Ieri după-amiază, la Comitetul de stat pentru legăturile culturale cu străinătatea, a avut loc o conferință de presă referitoare la desfășurarea în U.R.S.S. a cercetărilor din cadrul programului Anului Geofizic Internațional. În fața unei săli arhipline de ziariști, vicepreședinta Comitetului sovietic pentru desfășurarea A.G.I., A. MOSEVICI, a relatat despre felul cum sînt organizate lucrările de observare a mișcării sateliților artificiali ai pămîntului.

În Uniunea Sovietică, există 66 stațiuni de observare. Stațiunile sînt înzestrate cu un complex de aparatură specială din care un loc important îl ocupă așa-numitele tuburi A.T. 1. Ele nu sînt altceva decît niște telescoape cu un foarte larg cîmp vizual.

Interesantă a fost expunerea prof. A. POKROWSKI, care desfășoară de multă vreme experiențe pe animale supuse condițiilor zborurilor la mari înălțimi. Sub conducerea lui s-a desfășurat pregătirea cîinelui Laika, înainte ca acesta să fie lansat în cel de-al doilea satelit. Scopul lansării cîinelui consta în studierea unei serii de probleme medico-biologice la înălțimi foarte mari. În cabina ermetică se află aparatură pentru cercetarea funcțiunilor fiziologice ale animalului, precum și aparate pentru regenerarea aerului, alimentarea cîinelui etc.

Oamenii de știință au fost asaltați de întrebările ziariștilor în legătură cu cele mai felurite aspecte ale celor două experiențe sovietice în domeniul lansării de sateliți artificiali. Astfel, mai mulți ziariști s-au interesat de soarta Laikăi, cîinele instalat pe bordul celui de al doilea satelit. Prof. Pokrowski a comunicat că Laika a murit — dar fără dureri, fără chinuri. Cercetarea datelor primite de-a lungul a șase zile de pe satelit va permite să se știe exact cînd anume. Mult mai important este faptul că pe baza acelorași date se vor putea trage importante concluzii privind posibilitatea deplasării ființelor vii la mii de kilometri distanță de pămînt.

Alte întrebări s-au referit la deosebirile dintre primul și al doilea satelit. Acad. A. BLAGONRAVOV a arătat că, după prima experiență s-a văzut că nu mai e neapărat necesar ca satelitul să fie sferic și să se despartă la un moment dat de racheta purtătoare. Așa încît, cel de-al doilea satelit nu s-a mai desprins de racheta ce-l purta.

Un gazetar a vrut să știe dacă, după această primă experiență reușită de trimitere a unei ființe pămîntene în cosmos, se poate considera apropiat momentul cînd oamenii vor putea călători în spațiile interplanetare. Prof. Pokrowski răspunde:

— O singură experiență cu animale nu dă baze suficiente pentru ca oamenii să se supună riscului. Înainte de a pune problema călătoriei oamenilor în cosmos, trebuie rezolvată aceea a asigurării reîntoarcerii pe pămînt a animalelor.

— Ce greutăți ar trebui învinse — întreabă cineva — pentru a ajunge la lună și a transmite de acolo imagini prin televiziune?

Academicianul Blagonravov:

— Trebuie să se atingă cea de-a doua viteză cosmică de 11.200 m. pe secundă. Cu această viteză se poate obține o orbită atît de mare, încît să cuprindă și pămîntul și luna. Se lucrează, în momentul de față, la punerea la punct a unor asemenea calcule.

Corespondentul societății americane „Columbia" vrea să știe:

— Care va fi următoarea experiență sovietică?

Acad. IVAN BARDIN răspunde:

— Programul A.G.I. prevede cercetări multiple privind cîmpul magnetic al pămîntului, ionosfera, procesele din soare etc. Aceste investigații necesită lansarea nu a unuia, ci a mai multor sateliți.

Corespondentul agenției britanice „Reuter" întreabă:

— După cum s-a văzut, Uniunea Sovietică nu anunță dinainte lansarea unui satelit, ci numai după ce s-a efectuat lansarea. Poate că nu sînteți siguri dinainte de succes? Ați avut și lansări nereușite?

Acad. Blagonravov a răspuns:

— Nu. Am avut două lansări și, după cum se știe, amîndouă încununate de succes.

Un ziarist american:

— De unde a fost lansat al doilea satelit? Spuneți-mi, fie chiar și cu aproximație

Acad. Bardin răspunde:

— Fără aproximație: din Uniunea Sovietică. De altfel, trebuie să remarc că oamenii de știință nu pun niciodată asemenea întrebări, lor le e egal unde anume se face o experiență; ceea ce interesează este experiența.

Cineva întreabă:

— Ce a asigurat întîietatea oamenilor de știință sovietici în acest atît de important domeniu?

Acad. Bardin:

— Explicația este simplă; ea trebuie căutată în evenimentele care s-au petrecut la noi acum patruzeci de ani.

AL. CIMPEANU

Corespondență telefonică din Moscova

Satelit 1... Satelit 2...

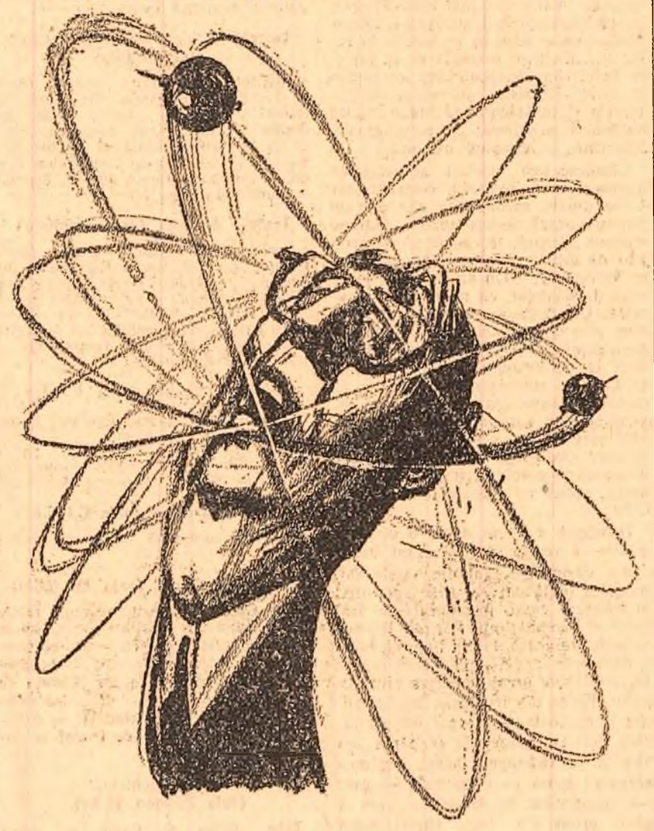

DULLES: — Amețesc...
(Desen de EUG. TARU)

Dobrogea colectivistă

TRAIAN COȘOVEI

O veste venită prin radio, aproape de miezul nopții, — nu e mult de atunci — m-a tulburat, m-a umplut de bucurie și m-a împins spre amintiri apropiate și spre vis, încît nu am mai putut continua lucrul. Am rămas aplecat peste manuscrisul abia început purtat de gînduri, de amintiri acolo, în Dobrogea, de unde venea știrea: „Ultimele familii de țărani întovărășiți, din ostrovul îndepărtat din Delta Dunării — din Chilia Veche — s-au înscris în gospodăria colectivă. Cu asta, întreaga Dobroge este colectivizată. Dobrogea întreagă..."

Aș fi vrut să fiu în noaptea aceea acolo, în Dobrogea, să plutesc pe deasupra ei, să o cuprind întreagă, să i colind toate drumurile, toate satele și cătunele toate dealurile; să simt liniștea și răcoarea acelei prime nopți de odihnă după foarte multe nopți frămîntate de gînduri, de zbucium între îndoială și certitudini.

A intrat în gospodării colective întreaga Dobroge! S-au colectivizat în întregime Somova și Parcheșul și Cișla; au intrat în colective mari și puternice Niculițelul și Telița, Cataloiul și Nalbantul, Chilia Veche și... îmi vine să le numesc, să le strig pe nume pe toate pentru că pe toate satele și comunele acestea le cunosc, toate îmi sînt apropiate, îmi sînt prietene dragi.

Numai în ultimele trei luni s-au înscris în gospodării colective peste cincizeci de mii de familii; toată suprafața arabilă a Dobrogei a devenit un cîmp al agriculturii socialiste. Au dispărut pentru totdeauna parcelele înguste de cîțiva pași, tărcate, răzoarele pline de mărăcini și guzgani.

Dobrogea a încheiat în noaptea aceea procesul greu, adînc și hotărîtor al trecerii la agricultura socialistă. Dobrogea a biruit — cea dintîi în țară, Dobrogea a biruit îndoielile, inerția, a scuturat de pe umerii ei străvechiul, trudnicul fel de viață în care înțelenise, de cînd lumea. Și ab a e începutul! Oamenii își string rămășițele recoltei vechi, — încă nu se vede bine ceea ce s-a întîmplat în Dobrogea. În primăvară, în primăvară, cînd vor răsări toate cîte au fost și cîte vor fi semănate — abia atunci se va vedea bine, atunci se va arăta în toată splendoarea chipul cel nou al Dobrogei.

Îmi aduc aminte, în anul 1949, cînd activiștii de partid veniseră să-i îndemne pe țăranii din Somova să întemeieze o gospodărie colectivă, s-a ridicat înalt, voinic și bărbos — sălbăticit aproape — văcarul satului, lordan Buzgan și a spus în glumă și în necaz:

— Eu mă înscriu în colectiv, cu dealurile Cortelului...

— Și eu — a spus un altul — mă înscriu în colectivă, cu prundoaiele de stuf, cu bălțile...

Au izbucnit atunci rîsete aspre, ursuze: bălțile, prundoaiele cu stuf erau pustietățile care foloseau oamenilor aproape tot atît cît și sălbăticiunilor. Iar „Dealurile Cortelului" erau dealurile pietroase, pustii, bătute de vifore și pe spinarea cărora își plimba lordan Buzgan cîrdurile de capre sau cireada satului.

De atunci însă, din 1949, dealurile Cortelului s-au dovedit că ascund în ele bogății nebănuite, s-au acoperit cu lumini electrice și cu așezări muncitorești, iar lordan Buzgan a devenit o mîndrețe de miner fruntaș. De atunci, din 1949, pustietățile cu stuf au devenit unul dintre cele mai mari izvoare de bogăție naturală — bogăția stufului.

Iată numai două evenimente care s-au petrecut în Dobrogea, de cînd oamenii ei se pregătesc să facă pasul mare spre gospodăria colectivă și nu sînt singurele. Orașul Nou-Medgidia, Atelierele Centrale de reparat tractoare-Medgidia, Fabrica de Ciment-Medgidia, Termocentrala Ovidiu II, Combinatul de îngrășăminte chimice-Năvodari; Halele frigorifere-Tulcea; Fabrica de conserve din pește-Tulcea; Șantierele de explorări din nordul Dobrogei, Întreprinderea pentru exploatarea mecanizată a stufului, stațiunile de mașini și tractoare — toate acestea au fost adevărate universități muncitorești prin care au trecut foarte mulți din oamenii Dobrogei, lărgindu-

(Continuare în pag. 2-a, col. 1—5)

50.000 tone celuloză anual

va produce în prima etapă Combinatul de valorificare a stufului

Între 20 octombrie și 12 noiembrie a avut loc în București sesiunea comisiei mixte permanente de colaborare în domeniul valorificării stufului.

La această sesiune au participat specialiști și proiectanți în probleme privind tehnologia fabricării celulozei și exploatării stufului din țările participante — R. Cehoslovacă, R.D. Germană, R.P. Polonă și R.P. Romînă.

În cadrul sesiunii au fost avizate o parte din proiectele tehnice și de execuție ale combinatului de valorificare a stufului de la Brăila pentru prima etapă de 50.000 tone de celuloză pe an, care se află în construcție. Totodată s-a întocmit studiul tehnico-economic pentru viitoarele etape ale construcției uzinelor de celuloză în vederea atingerii capacității de 200.000 tone pe an. S-a stabilit de asemenea programul de ajutor tehnic al țărilor participante privind experimentarea și punerea în funcțiune a mașinilor de recoltat stuf construite în acest an și s-au stabilit listele de livrări de utilaje pentru combinatul de la Brăila pe anul 1958, livrări care vor fi făcute de fiecare țară în parte.

Pentru găsirea celor mai moderne procedee tehnologice de prelucrare a celulozei papetare din stuf și pentru stabilirea celor mai corespunzătoare utilaje s-a stabilit un plan de cercetări și experimentări pe scară industrială în fiecare țară în parte.

La sfîrșitul sesiunii a fost semnat un protocol care oglindește perspectivele de dezvoltare a colaborării dintre țările participante la construirea combinatului pentru valorificarea complexă a stufului din Delta Dunării și la exploatarea mecanizată a stufului.

(Agerpres)

In cinstea aniversării Republicii

LUNA CULTURII

Cu prilejul aniversării a 10 ani de la proclamarea Republicii, între 1 și 31 decembrie se va desfășura în țara noastră Luna culturii. Ea va prilejui prezentarea unor noi lucrări artistico romînești și a celor mai importante creații apărute în anii de democrație populară, precum și organizarea unui larg schimb de experiență între instituțiile artistice din Capitală și din celelalte regiuni ale țării.

În Luna culturii vor fi organizate: SĂPTĂMÎNA ARTELOR PLASTICE ȘI MUZEELOR între 1—7 decembrie, SĂPTĂMÎNA MUZICII ROMÎNEȘTI între 7—13 decembrie, SĂPTĂMÎNA CĂRȚII între 16—22 decembrie și SĂPTĂMÎNA TEATRULUI ROMÎNESC între 24—30 decembrie. De asemenea va avea loc DECADA CULTURII NAȚIONALITĂȚILOR CONLOCUITOARE, în cadrul căreia vor fi prezentate creații muzicale și dramatice ale compozitorilor și scriitorilor maghiari, germani, sîrbi etc. din țara noastră.

În cadrul Săptămînii artelor plastice și muzeelor va avea loc deschiderea a numeroase expoziții — expoziția retrospectivă „10 ani de creație plastică 1947—1957" la Muzeul Simu, expoziția „Arta populară a naționalităților conlocuitoare din R. P. Romînă" la Muzeul de artă populară, expoziția „Literatura romînă de la Coressi la Arghezi" în localul Uniunii scriitorilor din R. P. Romînă, expoziția de artă plastică a artiștilor amatori din București la Casa de cultură a sindicatelor, expoziția de gravuri „Th. Aman" la Casa de cultură germană din Capitală, expozițiile retrospective „Ștefan Luchian" la Cluj și „C. Lecca" la Craiova. De asemenea în această perioadă se va deschide la Muzeul de Artă al R. P. Romîne Expoziția interregională de artă plastică, precum și expoziții regionale de artă plastică în 9 orașe din țară. Vor mai fi organizate conferințe despre viața și opera pictorilor și sculptorilor noștri clasici, despre dezvoltarea diferitelor ramuri ale artelor plastice în țara noastră, despre activitatea muzeelor, convorbiri cu artiști plastici, prezentări ale colecțiilor de artă.

Va avea loc de asemenea inaugurarea unor noi muzee și secții ca Muzeul etnografic, Muzeul de istorie și Muzeul de științele naturii din Palatul culturii de la Iași, secția „Omul transformator al naturii" din muzeul de la Focșani, crearea unui acvariu la Galați, inaugurarea unor noi gospodării aduse din diferite regiuni ale țării în cadrul Muzeului satului din Capitală. Cu acest prilej, vor fi editate printre altele un ghid al muzeelor de artă din București și pliante despre muzeele „Gh. Tattarescu", „Th. Aman" și „Dr. V. Babeș". Uniunea artiștilor plastici va organiza trei simpozioane cu următoarele teme: „Tradiții și contemporaneitate", „Arta și tiparul" și „Creația naționalităților conlocuitoare în patrimoniul artistic al R. P. Romîne".

În Săptămîna muzicii romînești *toate manifestările vor oglindi dezvoltarea creației originale în acest domeniu. Teatrul de Operă și Balet al R. P. Romîne va prezenta în această săptămînă cele patru lucrări originale care se află în prezent în repertoriul său: operele „Ion Vodă cel Cumplit" de Gheorghe Dumitrescu și „O noapte furtunoasă" de Paul*

(Continuare în pag. 5, col. 3-4)

Alegeri în organizațiile de partid

* *

LA „INDUSTRIA SÎRMEI"

CLUJ (coresp. „Scînteii). Cu ocazia adunării de dare de seamă și alegeri a reieșit că, datorită activității organizației de partid, întregul colectiv al uzinei „Industria Sîrmei" din Cîmpia Turzii a fost antrenat la realizarea și depășirea planului. Pe primele 10 luni ale acestui an, planul de producție a fost îndeplinit în proporție de 111,5 la sută. S-a redus simțitor prețul de cost, realizîndu-se economii în valoare de 1.200.000 lei. În casele de odihnă și colonii au fost găzduiți anul acesta peste 800 muncitori și copii ai acestora. Din fondul întreprinderii s-a alocat pentru nevoi social-culturale suma de peste 200.000 lei.

Membrii de partid Baciu Ion, Hiriza Ioan, Giurgiu Traian au subliniat că rezultatele ar fi fost și mai bune dacă comitetul de partid ar fi veghеat ca numeroasele propuneri venite din masă cu ocazia consfătuirilor de producție, a adunărilor de partid, să fie luate în seamă.

Proiectul de hotărîre adoptat în această adunare acordă o mare atenție, pe lîngă alte probleme importante, și propunerilor făcute de membrii de partid în legătură cu îmbunătățirea activității social-culturale în rîndurile muncitorilor și tehnicienilor.

LA INSTITUTUL POLITEHNIC

IAȘI (coresp. „Scînteii"). Cei peste 120 de membri și candidați de partid au ascultat cu interes darea de seamă prezentată adunării de către tov. prof. univ. Eugen Popa, secretarul organizației de bază. Darea de seamă a analizat felul cum s-a ocupat biroul organizației de bază de întărirea vieții interne de partid, de munca de propagandă și agitație desfășurată în institut, de îmbunătățirea muncii profesional-științifice a cadrelor didactice și a studenților, precum și de felul cum organizația de partid a condus și îndrumat organizațiile de tineret.

Discuțiile ce au urmat au scos în relief că biroul organizației de bază a sprijinit îndeaproape desfășurarea procesului de învățămînt în anul școlar 1956—1957, a antrenat comuniștii din rîndul cadrelor didactice să aducă un aport mai substanțial la îmbunătățirea prelegerilor și a lucrărilor practice de laborator.

Participanții la discuții au criticat însă faptul că biroul organizației de bază n-a muncit cu perseverență pentru creșterea numărului candidaților și membrilor de partid din rîndul cadrelor didactice și al muncitorilor din ateliere și laboratoare etc.

LA S.M.T.-VIDELE

VIDELE (coresp. „Scînteii"). Cu vreo citeva zile în urmă, la S.M.T.-Videle, membrii de partid au făcut, în cadrul adunării generale de dare de seamă și alegeri a organizației de bază, o amănunțită analiză a activității lor cu privire la îndeplinirea sarcinilor de producție. Planul campaniilor agricole de primăvară și vară a fost îndeplinit și depășit; s-au obținut rezultate bune și în campania de toamnă. O contribuție de seamă în îndeplinirea sarcinilor au adus-o și cei 10 candidați de partid confirmați anul acesta. Ei au muncit cu stăruință arătînd că merită cinstea ce li s-a acordat de a face parte din detașamentul înaintat al clasei muncitoare.

Adunarea generală a criticat stilul greșit de muncă al unor membri de partid, care își îndeplinesc în mod formal sarcinile de producție și cele obștești. În discuții membrii de partid au insistat asupra necesității întăririi muncii de partid în rîndurile tineretului în vederea educării lor în spiritul disciplinei în producție.

UN AN — IN 10 LUNI

Din experiența întreprinderilor fruntașe

Este posibil ca un an să aibă doar 10 luni ? O întrebare la care muncitorii, inginerii și tehnicienii uzinei mecanice Poiana-Cîmpina răspund, prin fapte — da. În numai 9 luni și 24 de zile ei au lucrat cît trebuia să lucreze în 12 luni. Și-au îndeplinit, prin urmare, în acest timp sarcinile de plan ce le reveneau pe întregul an.

Am vizitat deunăzi uzina. Din cele ce am văzut și mi s-au relatat mi-am dat seama că acest important succes — realizarea planului anual în mai puțin de 10 luni — se datorește unui anumit stil de muncă, stil la baza căruia stă atragerea nemijlocită a muncitorilor și tehnicienilor din întreprindere la rezolvarea tuturor problemelor mari și mici ale producției.

OBIECTIVUL NR. 1: PERFECȚIONAREA PRODUCȚIEI

Secția motoare termice. O hală lungă și luminoasă. La intrare, coloși de oțel fără viață — motoare uzate pentru foraj și pentru tractoare — sînt desfăcuți bucată cu bucată. Pe trei linii paralele — una pentru motoarele sovietice V_2 300, alta pentru motoarele de foraj românești și ultima pentru motoarele de tractoare — prind apoi viață fiecare parte a acestor coloși (fiecare subansamblu, cum se spune în uzină).

— Repararea utilajelor în flux tehnologic și pe subansamble s-a introdus la noi după metoda lui Bugacev, renumit inginer la una din uzinele de reparații din Uniunea Sovietică — ne informează tov. Dumitru Victor, președintele comitetului de întreprindere. La noi această metodă a fost introdusă încă din anul trecut. În acest an i s-a adus o îmbunătățire simțitoare: controlul pe subansamble al funcționării utilajelor reparate. Fiecare părticică a motorului e probată separat înainte de montare.

Roadele aplicării acestei metode de muncă sînt cît se poate de bune. În secția tractoare, bunăoară, se reparau anul trecut circa 28 tractoare pe lună. Prin organizarea lucrului pe subansamble și în flux tehnologic, se repară acum lunar 37-38 tractoare. La cazangerie, echipele au fost organizate pe operații de lucru; ele execută numai repararea propriu zisă a părților defecte ale cazanelor. Au fost formate echipe speciale pentru pregătirea lucrului — echipe care au în componența lor și sudori, ștemuitori și nituitori. Efectul: anul trecut, cu 5 echipe de cazangii se reparau lunar 6-7 cazane de aburi; în acest an, aceste cazane se repară cu numai trei echipe.

Aceste îmbunătățiri aduse procesului de producție au contribuit la creșterea cu peste 20% a productivității muncii. În primele 10 luni ale acestui an, valoarea producției obținute întrece cu peste 12% valoarea întregii producții globale a anului trecut.

ÎN ÎNTRECERE — 564 FRUNTAȘI!

Secția strungărie. În aceste zile, Dumitru Rădulescu, un om între două vîrste, nu se deslipește de strungul său.

— Ce-i zorul ăsta, nea Dumitre? — l-a întrebat deunăzi, în glumă, Constantin Șerban, și el strungar.

— Parcă nu știi. Hainele celea sînt de vină. Mă gîndesc că n-ar strica să primesc tocmai eu un asemenea costum. Să-ți spun un secret: în această lună am finisat cîte 60—70 pistoane zilnic, în loc de 24 cît prevedea planul. Dacă voi lucra tot așa nu cred c-o să se găsească un altul să mi-o ia înainte. Oare de ce să nu obțin tocmai eu titlul de cel mai bun strungar al secției?

Intrebarea pe care și-a pus-o strungarul Dumitru Rădulescu și-au pus-o toți ceilalți muncitori ai secției strungărie. Fiecare vrea să devină „cel mai bun" și să cîștige astfel unul din costumele de haine, sau o pereche de cisme, sau un aparat de radio pe care le acordă, ca premii, conducerea uzinei muncitorilor cu cele mai însemnate realizări în întrecerea socialistă.

Rădulescu Dumitru, Neagoe Marin, Constantin Șerban sînt pretendenții nr. 1 la aceste premii.

Conducerea uzinei, comitetul de întreprindere și organizația de partid au folosit în acest an forme variate pentru antrenarea muncitorilor în întrecerea socialistă. Afișarea fotografiilor fruntașilor în producție la panouri de onoare, premierile în bani (de la începutul anului s-au cheltuit numai din fondul întreprinderii peste 325.000 lei pentru premieri) și premiile în obiecte au stimulat pe muncitori să caute și să pună în valoare noi și noi rezerve interne ale producției.

În întrecere sînt antrenați acum peste 1700 de muncitori. Dintre aceștia, 564 sînt în momentul de față fruntași în producție. Cei mai mulți din fruntași sînt membri de partid. Prin exemplul lor comuniștii însuflețesc în muncă întregul colectiv.

În întreprindere s-a acordat o mare atenție stimulării mișcării pentru inovații. De la începutul anului și pînă în prezent au fost făcute 174 propuneri de inovații, dintre care 95 au fost aplicate în practică. Acestea au contribuit din plin la creșterea producției și productivității muncii; ele aduc, totodată, economii anuale în valoare de 345.000 lei. Drept recompense s-a plătit inovatorilor suma de 41.262 lei. Numele maistrului mecanic Greuș Constantin, al fierarului Ion Alexandru sau al maistrului cazangiu Nicolae Dima apar de cele mai multe ori printre numele autorilor inovațiilor și raționalizărilor.

*

Colectivul uzinei mecanice Poiana-Cîmpina lucrează acum în contul anului viitor. Muncitorii de aici, inginerii și tehnicienii au căpătat — cum o arată faptele — o experiență prețioasă în organizarea și conducerea producției, în dezvoltarea întrecerii socialiste. Această experiență, prin grija ministerului tutelar și a comitetului regional de partid, merită să fie studiată și însușită și de alte colective de întreprinderi.

N. PANTILIE
coresp. „Scînteii"

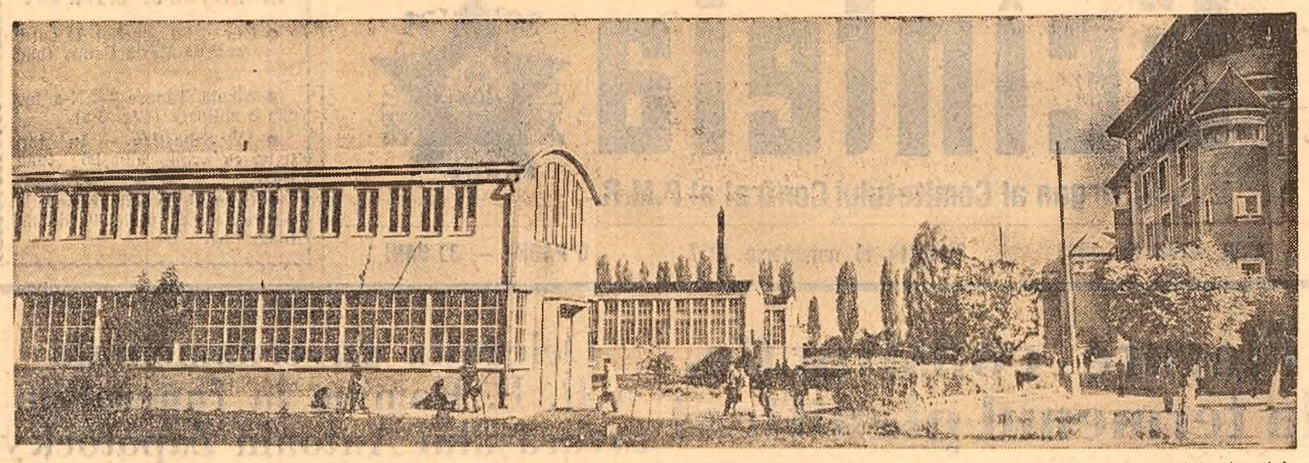

Studenții Institutului Politehnic din Timișoara fac orele de practică în trei hale mari, moderne, construite în ultimii ani în cadrul institutului și înzestrate cu toate mașinile și aparatajele necesare. **În clișeu:** Halele unde-și fac practica studenții timișoreni.

In cîteva rînduri

☆ Zilele trecute s-au deschis în comuna Drăceni, raionul Fălticeni, cursurile serale în învățămîntul de partid, la care sînt înscriși 30 de tovarăși. Propagandist este învățătoarea Maria Onișoru.

☆ De curînd, tehnicianul Barbu Dulomă, de la atelierele C.F.R.-Tr. Severin, a realizat o instalație de probare cu presiune a unor piese cu ajutorul căreia se evită pierderile de abur și căderea locomotivelor în termen de garanție. Tov. Dulomă a primit insigna de inovator și o recompensă în bani.

☆ În cadrul filialei S.R.S.C. Craiova s-au deschis, zilele trecute, în sala bibliotecii centrale regionale, cursurile universității populare. Cu acest prilej, s-au ținut primele prelegeri din ciclul „Din frumusețile și bogățiile patriei" și din ciclul „Probleme de ocrotirea sănătății"; au participat peste 120 cursanți. Universitatea populară are 4 secții: științele naturii, medicină, fizico-matematice și tehnice și politico-socială.

☆ Muncitorii, tehnicienii și inginerii ocolului silvic Focșani și-au realizat planul anual la producția globală și marfă în 10 luni. Printre cei care au adus o contribuție importantă la realizarea înainte de termen a planului sînt muncitorii Nicolae Bălan Nicolae Tănase, D. Caștiu, maistrul Stoica Mălinoiu, șeful de atelier Ion Vizoli și alții.

(După scrisorile trimise de ing. Petre Arsinte, Chivu Nicolae, Predescu Romulus și Teodor Bălașa, corespondenți voluntari)

Un nou sistem de depuneri pe librete de economii C. E. C.

Pentru a veni în sprijinul oamenilor muncii care doresc să-și depună în mod consecvent economii pe librete C.E.C., Direcția generală a Casei de Economii și Consemnațiuni a inițiat de curînd un nou sistem: depunerile cu regularitate pe baza consimțămîntului scris. Astfel, pe baza unui consimțămînt scris predat de salariatul depunător mandatarului C.E.C. din întreprindere sau instituție, acesta din urmă primește de la întreprindere lunar sau chenzinal din salariul depunătorului suma pe care respectivul și-a propus-o economisească. Aceste sume sînt depuse pe librete C.E.C. și sporesc prin dobîndă sau cîștiguri și pot fi retrase oricînd ca și celelalte depuneri.

Durata valabilității consimțămîntului salariatului depunător este stabilită potrivit dorinței acestuia și poate fi revocată oricînd.

Noul sistem de depuneri înlesnește îndeosebi depunerile salariaților care lucrează departe de casieria întreprinderii, în locuri unde nu sînt mandatari C.E.C.

Imediat după punerea în aplicare a noului sistem depunerile cu regularitate pe bază de consimțămînt scris au căpătat numeroși aderenți.

(Agerpres)

Bilanțul unui concurs de inovații

PLOEȘTI (coresp. „Scînteii"). — Concursul de inovații pe țară, — inițiat în perioada 1 mai — 7 Noiembrie a.c. — a cuprins numeroși muncitori și tehnicieni din regiunea Ploești.

Cabinetul tehnic al uzinei de utilaj petrolifer din Tîrgoviște a totalizat recent realizările obținute în cadrul acestui concurs. Din cele 66 de inovații înregistrate în uzină în această perioadă, 54 au fost acceptate și o parte din ele aplicate, iar alte 8 sînt în studiu. Inovațiile admise ca și cele aplicate aduc anual economii de aproape 5.000.000 lei, adică aproape dublu cît au adus inovațiile aplicate pe întregul an 1956.

SPECTACOLELE DE AZI

Concert simfonic — (orele 20) — sala Ateneului R. P. Române.

CINEMATOGRAFE: Trepte abrupte — Patria, București, Înfrățirea între popoare, Alex. Sahia: Ulise — Republica: Malva — Magheru, I. C. Frimu G. Coșbuc; Vînătoare tragică — V. Alecsandri, Elena Pavel, 1 Mai, Libertății; Legenda din Polesia — Lumina; Mazurca dragostei — Central; Dracul păcălit — Victoria Gn. Doja; Călătorie în tinerețe — Doina, 23 August; În Oceanul Pacific — Timpuri Noi; Într-un ceas bun — Tineretului; Primăvara pe strada Zarecinaia — Ilie Pintilie, Aurel Vlaicu; Căile dragostei — Alex. Popov, Flacăra, M. Eminescu; Detașamentul lui Vaska Trubaciov — Grivița, Miorița; Vreau să cînt — Cultural; Don Quijote — Arta: Mikolka cel viteaz — Vasile Roaită; Cazul pilotului Maresz — Unirea; Dispărut fără urmă — Const. David; O întîmplare la Benderath — Munca; Romeo și Julietta — Moșilor; Lumini verzi — Donca Simo; O mică întîmplare — Volga, Olga Bancic: Contele de Monte Cristo (ambele serii) — N. Bălcescu; Lissy — Alianța.

Pentru următoarele trei zile în țară: vreme rece, cu nopți friguroase. Cerul va fi schimbător, mai mult senin în timpul nopții. Vîntul va sufla potrivit pe litoral și slab în restul țării. Temperatura mai întîi staționară, apoi în creștere ușoară. Minimele vor oscila între plus 2 și minus 10 grade, iar maximele între 0 și 10 grade. Dimineața ceață. Solul va îngheța în cea mai mare parte a țării.

Ne scriu cititorii

După 7 ani

Gospodăria colectivă „Drumul lui Lenin", din comuna Miercurea Niraj, raionul Tg. Mureș, împlinește în curînd 7 ani de la înființare. Ani de muncă rodnică, de realizări frumoase. Astăzi, această gospodărie se numără printre gospodăriile agricole colective de frunte din raion. Numai în ultimii trei ani s-au construit aici un grajd mare, o magazie pentru uneltele agricole, un coșar pentru porumb, o magazie pentru cereale cu o capacitate de 60 de vagoane etc. Gospodăria este electrificată.

Cu fiecare an veniturile colectiviștilor au crescut. Colectivistul Abrahám Imre a primit, de pildă, în acest an, numai ca avans pentru zilele-muncă lucrate pînă la 1 august, cu cei doi membri ai familiei sale, 3000 kg. grîu, peste 6000 kg. nutreț, 400 kg. orz, 400 kg. ovăz ș. a. Tot ca avans, colectivistul Szabo Kálmán a primit 1200 kg. grîu, 4000 kg. nutreț etc. Multe produse au dus acasă și Toth J., Néma Lajos, Fülöp A., membri ai brigăzii de tineret din cadrul gospodăriei, care au făcut, fiecare, cîte 300 zile-muncă.

Gospodăria a avut însămînțate, anul acesta 17 ha. cu sfeclă de zahăr, strîngînd o recoltă de cca. 55 de vagoane de sfeclă, cantitate pe care a hotărît s-o vîndă statului. Pe lîngă sfecla de zahăr, gospodăria a mai contractat cu statul vînzarea unor însemnate cantități de grîu, porumb, orez, borceag și a unui mare număr de animale. Veniturile bănești ale gospodăriei vor crește astfel și în acest an iar colectiviștii vor primi față de anii trecuți mai mulți bani pentru zilele-muncă lucrate.

VASILE POP
directorul școlii „I. C. Frimu", raionul Tg. Mureș

Pedepse meritate

Cu sprijinul cetățenilor, organele de stat din raionul Năsăud, regiunea Cluj, au izbutit, în ultima vreme, să descopere și să trimită în fața justiției o serie de elemente incorecte, certate cu legile țării. Tribunalul popular raional a judecat și condamnat diferiți huligani, speculanți, hoți, delapidatori etc. De exemplu, Vasile Gheorghe și Gavrilă Mihăiese, amîndoi din comuna Salva, au fost condamnați la cîte 4 ani închisoare corecțională, deoarece, îmbătîndu-se, au provocat scandal în public și au luat la bătaie pe niște cetățeni pașnici. Tot pentru delictul de huliganism a fost condamnat la 3 ani închisoare corecțională și Gheorghe Mureșan din Năsăud, care, fiind în stare de ebrietate, a tulburat liniștea publică și a insultat pe niște cetățeni. Speculantul Eugen Mendel, care cumpăra diferite produse și apoi le revindea cu prețuri mari, a fost condamnat la 4 ani închisoare corecțională.

Organele de miliție ale raionului au trimis în judecată o serie de hoți și delapidatori. Ion Mititean Vasile Năstuță și Gheorghe Fedorca, care au săvîrșit furturi din avutul obștesc și de la cetățeni, au fost condamnați la cîte 4 ani închisoare corecțională. Pentru că au delapidat sume de bani din unitățile în care au lucrat, inculpații Simion Kraus și Andron Huci au fost condamnați — primul la 5 ani, iar al doilea la 6 ani închisoare corecțională.

Aceste sentințe au fost primite cu satisfacție de oamenii muncii.

ALEXANDRU BADA
jurist

Programul spectacolelor teatrale de la 18 la 24 noiembrie 1957

Teatrul de Operă și Balet al R. P. Române

Lacul lebedelor — marți (orele 19,30); **Carmen** — miercuri (orele 19,30); **Traviata** — joi (orele 19,30); **Călin** — vineri (orele 19,30); **Călărețul de aramă** — sîmbătă (orele 19,30); **Tosca** — duminică (orele 11); **Boema** — duminică (orele 19,30).

Teatrul de Stat de Operetă

Vînzătorul de păsări — marți (orele 19,30); **Casa cu trei fete** — joi (orele 19,30); **Plutașul de pe Bistrița** — sîmbătă (orele 19,30); **Columba** — duminică (orele 19,30).

Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia)

Steaua fără nume — marți (orele 19,30), sîmbătă (orele 15); **Blestematele fantome** — miercuri (orele 19,30); **Caleașca de aur** — joi, duminică (orele 19,30); **Ovidiu** — vineri (orele 19,30), duminică (orele 10); **Regele Lear** — sîmbătă (orele 19,30); **Doamna nevăzută** — duminică (orele 15).

Teatrul Național „I. L. Caragiale" (sala Studio)

Institutorii — marți, vineri (orele 19,30); duminică (orele 15); **Rețeta fericirii** — miercuri (orele 19,30); **Judecata focului** — joi, duminică (orele 19,30); **Căsătoria silită și Doctor fără voie** — sîmbătă (orele 15); **Platon Crecet** — sîmbătă (orele 19,30); **Ziariștii** — duminică (orele 10)

Teatrul Armatei (sala Magheru)

Femeia îndărătnică — marți (orele 19,30), duminică (orele 15); **Nunta lui Figaro** — miercuri (orele 19,30); **Ecaterina Teodoroiu** — joi, sîmbătă (orele 19,30); **Despot Vodă** — vineri (orele 19,30); **De partea cealaltă** — duminică (orele 10); **Gringoire și Impricinații** — duminică (orele 19,30)

Teatrul Armatei (sala C.C.A.)

Casa liniștită — joi, duminică (orele 20). **Căsătoria** — vineri (orele 20); **Avarul** — sîmbătă, duminică (orele 16); **Așa va fi** — sîmbătă (orele 20); **Suflete de hîrtie** — duminică (orele 10).

Teatrul Armatei (sala C.C.S.)

Tragedia optimistă — marți (orele 19,30).

Teatrul Municipal (sala M. Millo)

Don Carlos — marți, miercuri (orele 20); **Nebuna din Chaillot** — joi (orele 16 și orele 20), **Pădurea** — vineri (orele 20), sîmbătă (orele 16); **Trei generații** — sîmbătă (orele 20); **Căsuța de la marginea orașului** — duminică (orele 10); **Nu se știe niciodată** — duminică (orele 16); **Arcul de triumf** — duminică (orele 20).

Teatrul Municipal (sala Filimon Sîrbu)

Take, Ianke și Cadîr — marți miercuri, duminică (orele 20), joi (orele 16); duminică (orele 10); **Omul care aduce ploaie** — joi, vineri (orele 20), sîmbătă (orele 16); **Învățătoarea** — sîmbătă (orele 20); **Don Gill de ciorap verde** — duminică (orele 16).

Teatrul Tineretului

Romanticii — marți (orele 19,30); **Masca lui Neptun** — miercuri (orele 19,30), joi, sîmbătă (orele 16); **Cadavrul viu** — joi (orele 19,30); **Mult zgomot pentru nimic** — vineri (orele 19,30); **Flacăra vie** — sîmbătă (orele 19,30); **Hoții** — duminică (orele 10); **Bunbury** — duminică (orele 16); **Ne vom aduce aminte** — duminică (orele 19,30).

Studioul actorului de film „C. Nottara"

Cauțiunea — marți (orele 19,30), joi — cedat, sîmbătă (orele 16); **Patriotica română** — miercuri (orele 19,30), duminică (orele 10 — cedat); **Hotel Astoria** — joi, sîmbătă (orele 20); **Nota zero la purtare** — vineri (orele 19,30); **Mătrăguna** — duminică (orele 16); **Microbii** — duminică (orele 20).

Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești

Secretul dr. Bergman — marți (orele 19,30); **Baia** — miercuri, sîmbătă (orele 19,30); **Rapsodia țiganilor** — joi (orele 19,30), duminică (orele 10); **Intrigă și iubire** — vineri (orele 19); **Domnișoara Nastasia** — duminică (orele 15); **Doctor în filozofie** — duminică (orele 19,30).

Teatrul Evreiesc de Stat

Jurnalul Annei Frank — marți (orele 20), duminică (orele 10,30); **Directorul, dragostea și locuința** — premieră — miercuri, joi (orele 20); **Raiul pe pămînt** — vineri (orele 20); **Tewie lăptarul** — sîmbătă (orele 20); **Furtuna** — duminică (orele 20).

Teatrul Țăndărică (sala Orfeu)

Micul Muck — premieră — joi, vineri (orele 16); **Ursulețil veseli** — premieră — vineri (orele 10), sîmbătă (orele 16); **2—0 pentru noi** — duminică (orele 20) — spectacol pentru adulți.

Teatrul Țăndărică (sala din str. Academiei)

Povestea porcului — miercuri (orele 16); **Galoșul fermecat** — joi, vineri, sîmbătă (orele 16); **Milionarele lui Arlechin** — duminică (orele 20) — spectacol pentru adulți.

Teatrul satiric muzical „C. Tănase" (sala Savoy)

Revista 58 — marți, miercuri, vineri, sîmbătă (orele 20), joi (orele 16,30 și orele 20); duminică (orele 11); **Seara melodiilor** — sîmbătă, duminică (orele 16,30).

Circul de Stat

Spectacolul circului Aeros — luni, marți, miercuri, joi, vineri, sîmbătă, duminică (orele 16,30 și 20,30).

Dobrogea colectivistă

(Urmare din pag. I-a)

du-le orizontul, primenindu-le sufletul, apropiindu-i de socialism.

Vreau să spun că, de sus, de pe schelele, de pe zidurile unei fabrici noi, de pe tractorul puternic și de lîngă motorul electric, de lîngă motocompresor și la lumina reflectorului electric, țăranul dobrogean a văzut și a simțit cu mai multă claritate că vechiul sistem de viață și de muncă cu plugul cu o brazdă cît palma și cu o căruță cu doi cai — nu i se mai potrivește și nu-i mai convine.

S-au ridicat în Dobrogea, în ultimii ani, cîteva mari gospodării de stat, ferme zootehnice, stațiuni agricole experimentale, stațiuni de tractoare. Ani în șir ogorașul țăranului individual a fost vecin cu lanul imens, cu grîul bogat al gospodăriei de stat; ani în șir plugul cu doi cai a mers alături — vecini — cu brigada de tractoare puternice, cu pluguri uriașe; ani de-a rîndul, coasa sau secera migăloasă, grămăjoara de grîu subțiratec au fost vecine cu combina treierînd în lanul imens, ca aurul, au fost vecine cu grămezi uriașe de grîu. Această vecinătate foarte apropiată a acționat puternic și neîntrerupt în inima și în mintea țăranului dobrogean și ideea unirii pămînturilor și a folosirii mașinilor pentru o recoltă ca lumea și-a înfipt adînc rădăcinile în sufletul lui.

Au apărut în Dobrogea, în ultimii 6—7 ani, gospodării colective, — firave la început, apoi din ce în ce mai puternice, mai bogate. Ideea unirii pămînturilor, ideea strîngerii laolaltă a vitelor de muncă, a plugurilor, a uneltelor și a căruțelor — ideea muncii în colectiv nu mai speria pe nimeni, ci dimpotrivă, colectivul se dovedea prielnic, bun — așa cum spune îndrumarea partidului „singura cale care scoate țărănimea din impas, ducînd-o la un trai fericit".

Anii trecuți, cînd mergeam acasă, pe vremea treierului, îi găseam pe somoveni supărați, bătuți de gînduri. Nu-i mulțumeau recoltele slabe de pe pămînturile lor; erau nemulțumiți de grîul lor, de porumbul lor, erau nemulțumiți de pămînturile lor, de plugurile și de vitele lor. Injurau și dădeau vina pe pămînturile lor deluroase, pe vînturi și pe arșițe dar se vedea bine că erau nemulțumiți de ei înșiși, de felul cum munceau ei și de pe atunci se putea vedea că dobrogenii își căutau drumul pe care au pornit acum cu toții. Viața izolată pe care o trăiseră pînă atunci fiecare pe fîșia lui de pămînt, fiecare în ogrăjoara lui, neîncrederea pe care o aveau unii față de alții și-i ținea depărtați unul de altul — iată ce au biruit oamenii Dobrogei.

Somovenii, ca și oamenii din celelalte sate ale Dobrogei, au trăit problema intrării lor în colectivă de pe poziția unei experiențe mai largi, o trăiau cu maturitate și înțelepciune. Totul era frămîntat, chibzuit și cîntărit, limpezit îndelung; toate problemele erau lămurite într-o acțiune care dura de aproape zece ani.

Colectivizarea Dobrogei s-a produs la o vreme cînd Dobrogea are 34 de stațiuni de tractoare și binefacerile tractorului sînt de mult cunoscute și copiilor și bătrînilor; colectivizarea Dobrogei s-a desăvîrșit acum, cînd și în Dobrogea ca în toate regiunile țării se aplică pe o scară largă agrotehnica, știința; cînd, pornind de la Constanța — centrul regiunii — spre Tulcea și spre sud, Dobrogea se acoperă cu păduri, cu largi perdele de protecție, cu tarlale imense, încît aproape nu mai recunoști aici apriga Țară de foc a lui Geo Bogza.

A fost un lucru tulburător în Dobrogea acum, cînd făcea pasul în socialism. Ca și în alte părți ale țării, circula și aici vorba în legătură cu colectivizarea: „Cînd s-o înscrie toată lumea, am să mă înscriu și eu" Sau: „Ce va face toată lumea am să fac și eu". Și acum trăim ceasul acesta.

„Cînd s-a înscris toată lumea" — așa ar putea fi numită cartea care să cuprindă în ea clipa aceasta unică, plină de tensiune, de încordare, de efort și dramatism. Clipă în care fiecare om trebuia să aleagă între a merge odată cu tot șuvoiul, cu toată lumea sau a se rupe, a rămîne pe loc, în izolarea lui — nu izolarea de pînă acum, comună cu a tuturor celorlalți, ci izolarea grea, de neîndurat, cînd, alături, toată lumea se unea într-o singură gospodărie.

La Somova, de pildă, Nicolae Lazăr, un flăcău voinic, inteligent și priceput, dar sărac, trebuia să muncească înainte vreme pe la alții. În anii regimului nostru a fost însă împroprietărit, a muncit cu sîrg și pricepere și și-a înjghebat o gospodărie frumușică: vreo douăzeci de oi, o vacă, doi cai și o căruță. Il auzeam atunci, în zilele cînd se tăceau înscrierile, spunînd cu încăpățînare că nu are de gînd să se înscrie el cu toți somovenii laolaltă, cu toți răii, care nici nu știu, nici nu vor să muncească. El, Nicolae Lazăr, nu vroia să se amestece, nu avea încredere în oameni, se temea de ei. A doua zi totuși cînd aproape tot satul intra în gospodăria colectivă se hotărî și el: nu avea nici o noimă să se rupă de viața satului, nu putea rămîne tihnit deoparte cîtă vreme satul trăia zbuciumul așezării pe noi temelii.

A doua zi după ce se înscrisese și el în gospodărie, fratele meu Vasile mă ducea cu căruța la cîmp să cosim iarbă. El se înscrisese fără multe șovăieli, chiar ne înțelesesem în cîteva cuvinte numai, că nu are nici un rost să mai rămînă în afara gospodăriei. Acum, cînd umblam cu căruța, îmi părea totuși îngîndurat. I-am spus: „Eu te știu pe tine că muncești cît zece; n-ai motive să-ți faci grijă că în colectivă asta e important — munca. Munca și priceperea". Dar el nu la asta se gîndea, ci la cai: „Parcă nu-mi vine să-i las pe mîna altora — îmi spuse el. Cum o să-i îngrijească dacă nu-s ai lor?..."

Am zîmbit. „Nici de asta să nu-ți faci griji, Vasile. În gospodărie o să aveți și cai și vite și porci. Și toate au să fie ale voastre și tu ai să-ți dai seama, ca toți ceilalți, că sînt și ale tale, gospodăria ta, avutul tău.. Am să te întreb, peste un an-doi: „Cîți cai ai, nene Vasile?.. Și tu ai să-mi răspunzi: „Două sute de cai" „...Avem și oi și vreo două mii de hectare de pămînt...".

Acesta era poate sentimentul cel mai greu de ajuns pentru fratele meu și pentru mulți din noii colectiviști ai Dobrogei: să se simtă într-adevăr în gospodăria lor ca într-o mare familie. Dar vine și asta cu timpul. Munca în comun va planta și va crește în sufletul lor acest sentiment, această conștiință nouă.

Deocamdată Dobrogea respiră ușurată, slobozită din strînsoarea inerției. Oamenii își duc căruța cu cai, plugul și grapa, își scot măracinii înalți din răzoarele care i-au despărțit pînă acum. Și încetul cu încetul, adunînd laolaltă cîte un cal, cîte doi, adunînd căruță lîngă căruță, tarla lîngă tarla, va tresări înviorător în inima lor, istet ca firul nou de grîu, sentimentul acestei puteri colective, sentimentul marii proprietăți colective.

La Topraisar, la Cobadin, la Comana și în alte sate cu gospodării colective mai vechi și întemeiate, în regiunea Constanța, am văzut mulți colectiviști care-și construiau case în vreme ce în Somova mea, în Parches, în Cîșla și în alte sate, unde gospodăria colectivă abia se năștea, văzusem foarte puține construcții noi. Țăranul individual nu avea putere să construiască. Surplusul lui de producție era înghițit la repezeală de nevoile complectării inventarului său modest — un cal, un plug, o căruță, o reparație. Și colectiviștii făceau lucrurile acestea pentru gospodăria lor colectivă dar pe un plan mult mai mare cu puteri unite — iar veniturile fiecăruia măsurate după munca le foloseau mai lesne la îmbunătățirea vieții lor și a familiei lor: să-și cumpere un radio în casă, sau mobilă nouă de la oraș, să-și construiască o casă nouă, un pătul de porumb.

Aveam astfel prilejul să constat adevărul că marea gospodărie colectivă era mijlocul cel mai puternic de întărire a gospodăriei fiecărui țăran în parte.

Acum Dobrogea și-a asigurat, prin colectivizare, și o altă victorie visată de mult, asupra naturii: să se elibereze treptat de sub jugul secetelor. Uniți în muncă, ajutați de tractoare și de știință, oamenii Dobrogei vor putea îmblînzi și vînturile și arșițele sub care au trăit pînă acum. O bună parte a regiunii Constanța, unde sînt gospodării colective mai vechi și gospodării de stat bine întemeiate, Dobrogea a și început să se îmbrace în păduri, în perdele de protecție, în livezi.

Din sclavii pămînturilor lor aride, oamenii Dobrogei devin abia acum stăpînii lor, demni și puternici, capabili să scoată belșug de grîu și porumb și vie din pămînturile lor. Ei vor arunca acum, în ogoarele lor mari grîul selecționat și odată cu el vor arunca în pămînt ultimele îndoieli. Grîul va răsări și va umple zorile — îndoielile vor rămîne sub brazdele trase de tractoare.

Colectivizarea Dobrogei nu a fost însă un lucru ușor, nu s-a înfăptuit de la sine, ci cu muncă stăruitoare; într-o luptă dramatică în care s-au putut vedea manifestîndu-se solidaritatea și dragostea muncitorească a mii de agitatori și propagandiști care au ajutat Dobrogea să biruie. În această luptă, acolo în satele Dobrogei s-a putut urmări manifestîndu-se dragostea frățească a colectiviștilor mai vechi, mai încercați care au colindat satele lămurindu-i, îndemnîndu-i pe oameni să se înscrie în colective, dîndu-se exemplu pe ei înșiși, cu rezultatele gospodăriilor lor; acolo, în satele Dobrogei, am văzut învățătoarele și învățătorii ducînd o muncă obștească neostenită și perseverentă, lămurind și luminînd oamenii.

Locuiesc sub același acoperiș cu mama mea, la Somova, două învățătoare tinere: aproape de cîte ori am poposit acasă le-am auzit spunînd mamei: „Bunică, te rugăm să ne scoli mai de dimineață — plecăm prin sat cu îndrumarea". Un an, doi, trei — au umblat, stăruitor, cu munca de îndrumare. Dobrogea s-a lămurit, s-a convins prin oamenii ei, într-o dezbatere pasionantă și îndelungată cu ea însăși, lar în biruința pe care a avut-o și care ne entuziasmează, trebuie să căutăm și ceva din tinerețea, din romantismul și din anii de muncă ai învățătoarelor care stau cu mama mea; și ceva din grija mamei mele să le trezească dimineața, cît mai de dimineață, pînă nu plecau oamenii la cîmp.

Dobrogea a trecut de la o viață la alta — a reușit să facă acest lucru.

Am văzut într-unul din satele Dobrogei o fetiță de vreo șase ani, stînd în bătătura casei, înconjurată de frățiorii ei mai mărunți. Părinții lipseau, se vede, de acasă. Fetița ținea în brațe o bucată de pîine albă, uriașă pentru ea, și o cheie grea. Împărțea pîine copiilor. Fetița era frumoasă așa, cu pîinea și cu cheia — s-o pui într-un tablou, într-un poem. Mi se părea că văd în ea Dobrogea însăși, regiunea aceasta aspră — Constanța — care s-a colectivizat în întregime, care a găsit, prima din țară, cheia bunei stări, cheia belșugului și a fericirii.

MARIA BANUȘ

DIN CICLUL

Jurnal de bord

LA POARTA BRANDENBURG

Mergeam spre Brandenburger Tor
cînd am zărit-o.
O femeie căruntă, în haine groase, cu sacoșa pe braț.
O mai văzusem pe aici și-n alte seri.
Trecea tot așa, absentă, cu pași grăbiți,
cu o privire ciudată și obosită.
M-am apropiat. Am întrebat-o ceva.
Am intrat în vorbă.
Și femeia mi-a povestit:

Am doi feciori.
Unul trăiește-ntr-o parte,
unul în cealaltă parte.
O zi stau la unul, o zi la altul.
O noapte-o petrec aici, o noapte acolo.
Am două mese, am două paturi,
am două perne de căpătîi.
Am doi feciori.
Cel mare stă-ntr-o casă înaltă
cu multe lumini,
cu zarvă multă,
și-o droaie de oaspeți și mulțime de slugi.
Și după ce a mîncat și-a băut bine, feciorul cel mare
îmi împinge în față un taler
plin de hălci grase de carne,
și rîde la mine — înveselit — cu dinți ascuțiți și albi,
și-mi poruncește:
Mănîncă!
Și mai uită-l pe frate-meu!
Să fie mort pentru tine, mort și-ngropat,
pînă ce nu s o întoarce
să se smerească-naintea mea, cu fața în pulberi,
să ceară-ndurare
că m-a-nfruntat
și s-a dus
și-a stricat orînduirea cea veche a casei noastre...
Iar eu mă uit la el
și simt un val de mînie cum crește în mine
și strig:
Legea străveche! Orînduirea noastră străveche!
— Pumnalul și setea de aur — astea sînt legile vechi
ale noastre!
Uite la mine, uite!
În carnea și-n sufletul meu
port urmele sfintelor legi...
Niciodată, să știi, niciodată
el n-o să se-ntoarcă aici.

Și feciorul cel mare se uită la mine, cu ochi cețoși,
și spune-ntre dinți:
Du-te, du-te la el, dacă-ți place.

Iar eu îmi adun cele cîteva boarfe
și plec departe de el
și mă întorc la feciorul cel mic,
și mănînc cu el și femeia lui și copiii lui
la o masă.
În odaia lor e mai puțină lumină
dar văzduhul la ei e mai blînd
și e mai multă unire.
O zi stau la ei și mă cuprinde neliniștea.
Băiatul mă vede, vede ce se petrece cu mine,
și-mi pune mîna lui mare pe creștet
și-mi spune: Lasă, mamă, o să găsim noi o cale...
De cum se-nserează îmi adun cele cîteva lucruri,
și pornesc înapoi la feciorul cel mare,
că și el e al meu,
și dacă-i trufaș și sălbatec...

Și așa, mereu, vin și mă duc,
de la unul la altul,
o zi aici, o zi acolo,
o noapte aici, o noapte acolo,
și am două mese și două paturi
și două perini de căpătîi,
și-s obosită,
și vreau o singură casă
și-un singur pat
și o singură pernă de căpătîi.
Și mi-e milă de inima noastră,
și mă rog,
în fiece seară mă rog pentru-mpăcare.

Ne-am despărțit la Brandenburger Tor.
Iar ea trecu, așa cum trece-n fiece zi,
de pe o stradă pe alta,
dintr-o lume într-alta,
de la fiul cel mic, la cel amețit și sălbatec.
Mă uitam după ea, cum merge,
cu pași grăbiți,
în haine groase,
cu sacosa pe brat,
cu o privire obosită și stranie.

Și buzele mele rosteau mașinal:
Fie ca patima ta să-i unească-ntre ei,
Fie ca rana inimii tale să se închidă, Germanie!

Lecțiile sînt pregătite... Cele două prietene, Suzana Solomon și Elena Călin, eleve în clasa a VI-a, petrec cîteva clipe plăcute în tovărășia pianului.

(Foto: RENÉE)

GEMÜTLICH

**Gemütlich — un cuvînt
german —
Tradus, pălește.
Plăcut? Intim? Blajin?
Comod?
Nu-i ca-n nemțește.**

**Gemütlich — perdeluțe, flori
Și horbotele.
Tic-tacul ceasului bătrîn,
În cești cafele.**

**Gemütlich — dup-un marș viril
Prin vînt și ceață,
Să fii din nou la casa ta,
În fortăreață.**

**Au comandat. Li te-ai supus.
Aici ești Domnul.
Canar, cățel, nevastă tac.
Îți faci tu somnul...**

**Gemütlich — micul cimitir
De pe colină,
Cu îngeri și cu săicuț vechi
Prinse-n lumină.**

**Bătaia ceasului auzi,
I-aproape burgul.
Se string tarabele la tîrg,
Vestind amurgul.**

. . . . . .

**Străbat orașele nemțești
Și mă-nfioară
Un gînd — la cei ce dorm
pierduți
În altă țară.**

**Li-e somnul rău, sub bulgări reci
Și n-au căsuță,
Și n-au canar lîngă ferești,
Nici perdeluță.**

**Au comandat. Au ascultat.
S-au dus departe.
Au omorît. Și au intrat
Și ei în moarte.**

**Gemütlich — un tablou de gen,
Ca în talanță.
Lumina tremură pe cești,
Pe geam, pe cîntă.**

**Femeia macină cafea.
Pendula bate.
Prin zmaltul alb trec umbre mari
Însîngerate.**

NOTE

Suplimentul literar „Drum nou"

In interiorul ziarului „Drum nou" din Orașul Stalin poate fi citit, periodic, un supliment literar ce însumează materiale beletristice și critice demne, adesea, de interes.

Meritul de netăgăduit al suplimentului e, de bună seamă, acela de a fi scris tinerește, cu nerv, de a ataca mai ales probleme actuale ale literaturii noastre. In fiecare număr se pot citi, în afară de mici cronici literare și dramatice, articole de probleme, cu încercări de generalizare a fenomenului literar, precum „Conflictul lăuntric în drama lui Aurel Baranga", semnat Șt. Iacob, „Marginalii în problema dramaturgiei" de George Hanganu, „Poezii pe teme de actualitate" de Elena Mîndra, ș.a. Nu lipsesc discuțiile în jurul problemelor de creație, cu interesante exemple din producția literară locală și cu referiri la dezbateri desfășurate în cadrul filialei Uniunii Scriitorilor (de exemplu: „Note disparate despre modernism și actualitate" de Al. Arșinca, „Proza și problemele actualității" de P. Sălcudeanu, „Din nou despre partinitate" de Ion Rișnoveanu). Desigur, multe din afirmațiile emise de autorii unor asemenea articole sînt discutabile; meritoriu rămîne faptul însuși al dezbaterii pasionate a unor probleme de mare interes, cu sforțarea permanentă de a le elucida în lumina concepțiilor estetice marxist-leniniste.

Materialele beletristice, iscălite îndeosebi de începători, naive, stîngace de cele mai multe ori, mărturisesc vădit preocuparea de a da expresie literară unor preocupări caracteristice oamenilor din zilele noastre.

Elanul tineresc ce animă paginile suplimentului literar al ziarului „Drum nou" îndreptățește speranțe tot mai mari cu privire la viitorul activității literare din regiunea Stalin.

O măsură nejustă

La începutul anului, Direcția Generală a Cinematografiei din Ministerul Învățămîntului și Culturii a eliberat presei centrale și altor instituții de specialitate un număr de permise de serviciu, nominale, de intrare la spectacolele cinematografice, cu scopul de a asigura accesul în sălile de cinematograf celor chemați să oglindească în paginile ziarelor manifestările artistice, să orienteze masele de cititori în aprecierea filmelor prezentate pe ecranele noastre.

Permisele au fost eliberate contra plată, prețul lor fiind destinat să acopere costul locurilor rezervate la cinematografe.

Or, după cum am fost sezisați, din pricina greutăților făcute de organele Ministerului de Finanțe, conducătorii cinematografelor au primit dispoziția de a nu mai rezerva locuri pentru aceste permise, ceea ce duce, în practică, la neonorarea lor. Lucru cel puțin de neînțeles, ținînd seama că permisele au fost plătite anticipat tocmai pentru a asigura, fără alte formalități, accesul în săli, în interes de serviciu. Rezultă că se încasează bani pentru locuri care, efectiv, nu sînt puse la dispoziție, fapt cu totul nejust, ca să nu mai vorbim de tradiția de mult uitată de a se oferi cronicarilor locuri gratuite în sălile de spectacole.

Această măsură stînjenește activitatea presei în domeniul cinematografiei. Credem că Ministerul Învățămîntului și Culturii, în înțelegere cu Ministerul de Finanțe, ar trebui să ia fără întîrziere măsuri pentru a se reveni asupra acestei dispoziții lipsite de sens și pentru a se asigura posesorilor de permise intrarea la cinematografe pe baza unui număr suficient de locuri rezervate în acest scop.

De altfel, trebuie spus că subaprecierea rolului presei în ce privește oglindirea fenomenului artistic și educarea gustului artistic al publicului face ca uneori ziarele să nu primească la timp locurile necesare pentru consemnarea premierelor teatrale, a spectacolelor muzicale, concertelor etc.; în special la manifestările organizate sub egida O.S.T.A., cronicarii nu sînt invitați la premiere. Și în această problemă, credem că ar fi binevenită o intervenție operativă a forurilor de resort din cadrul Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Ministerului de Finanțe.

Oameni ai zilelor noastre

N-a fost nici o abținere

NICUȚĂ TĂNASE

Deobicei cînd am de scris cîte un reportaj îi caut cîte un „schepsis". Or, ca să vorbesc în bani mărunți, cîte un început mai acătării. Pentru că îl cunosc bine pe cititor. Adică te cunosc bine pe d-ta care citești. Ți-am prins șpilul: știu, citești cîteva rînduri și, dacă nu îți convine, treci la pagina a IV-a. Este? Ei, de data asta am să vă rog să-mi dați voie să încep direct.

Despre strungarul fruntaș Covaci Ștefan trebuie să scriu. De fapt dv. știți multe despre el. S a scris foarte mult. Știți că este deputat în Marea Adunare Națională, deputat în Sfatul popular regional din Timișoara, membru în biroul organizației de bază a uzinei în care lucrează. Adică la „Electromotor"-Timișoara. Este membru în Comitetul orășenesc P.M.R.-Timișoara, membru în Comitetul Central al Sindicatului Muncitorilor din Metalurgie și Electricitate, este..

„Ajunge are să spună careva dintre dv. Ai spus că o să scrii despre strungarul fruntaș Covaci Ștefan, nu despre titlurile lui".

Uite, cititorii ăștia îmi plac mie grozav. Ăștia care nu se lasă duși cu vorba.

O să încep să vorbesc despre strungar, nu despre titluri.

Deci am pornit-o spre Timișoara. Delegația, bloc-notesul, cîteva creioane și... ochii roată! Să nu-mi scape nimic.

La „Electromotorul" am ajuns pe la 10 dimineața. M am prezentat la portar. Merită să-l cunoașteți pe portar. Îl cheamă Iosif Pop, suferă de astmă și l-am găsit mîncînd slănină cu pită, roșii și ardei grași. (Sarea o ține într-o cutie de complex B). Cum a dat cu ochii de mine a zis:

— No, ce-i?

— Îl caut pe Covaci Ștefan.

— Îl duci la o ședință? și s-a ridicat în picioare. Mi-a barat drumul.

— Nu!

— Ești de la foaie. Vrei să scrii despre el... vino..

— Nu, nu sînt de la foaie, am minți eu. Mi-e prieten. Am făcut armata cu el. Nu l-am văzut de mult.

— Apoi fă bine d-ta și caută-l după 4, acum lucră la o inovație și nu trebuie conturbat.

„Ștefan Covaci lucrează la o inovație". Gata. În mintea mea de gazetar s-a și format titlul reportajului. Ba și o parte din reportaj. „Sînt în fața strungarului, cunoscutului strungar Covaci Ștefan. Cuțitul strungului mușcă cu lăcomie din piesa prinsă-n universal. Graficul de producție din fața strungarului arată depășirile. O depășire de 270%. Harnicul strungar îi dă înainte cu avînt înzecit. El știe că, depunînd mai mult efort, contribuie la construirea socialismului în țara noastră cu un ceas mai devreme".

Nu sînteți dv. sătui de reportaje de astea? Zău și eu care le scriu m-am săturat. De aia n-am mai insistat la baci Iosif să mă lase înăuntru. Și nici nu trebuia să insist. Îi arătam delegația și puteam intra.

— Baci Iosif, d-ta știi unde stă Covaci?

— D apăi că știu!

Mi-am notat strada și numărul.

— Să i spui baci Iosif lui Covaci că diseară pe la 8 merg la el. Să i spui că merge la el un prieten cu care a făcut armata. Bine-i?

— Eu îi spun!

N-am făcut armata cu el, am zis așa numai de... (nu vă supărați: o să întrebuințez un cuvînt de la mine din cartier) sanchi. Dar e mai bine. Dacă i spuneam că o să vină la el un gazetar, îl găseam cu lecția învățată Poate că venea cu lista de inovații, cu niște cifre de producție, cu depășirile pe trimestrul trecut și cel în curs... Așa e mai bine. Nu știe omul ce-l așteaptă.

Cînd să ies pe poartă mă izbesc nas în nas cu un coleg de branșă. Cu un gazetar. Culmea, și el venise tot să scrie Imi spune el:

— Eu pe Covaci Ștefan îl cunosc

bine... Spui că scrii un reportaj?.. Nu mă concurezi, eu fac un portret...

— E chiar așa de bun strungar, Covaci ăsta?

— Să ți povestesc o întîmplare. Acum cîteva luni vin aici la „Electromotorul" să mă documentez. Citisem atîtea despre el... Întreb unde lucrează Covaci. Secretarul sindicatului, că la el mă prezentasem, era ocupat. Avea de rezolvat niște chestii. Îmi spune să mă duc în hală, c-o să-l găsesc acolo pe Covaci Mă duc în strungărie și pun ochii pe cel mai harnic. Pe unul care lucra cu un entuziasm de nedescris. Asta trebuie să fie Covaci — îmi zic și încep să-l supraveghez. Să nu-mi scape nici o mișcare. Îmi iau notițe: cum are părul căzut pe frunte, cum i se preling broboane de sudoare pe obraz, că are brațe vînjoase, ochi sfredelitori la fel ca cuțitul de strung, ce mai: material pentru un portret literar. Ei, îmi zic, stai să iau ca exemplu și un strungar mai slăbuț. Să arăt contrastul. Mai slăbuț nu ca fizic, ci ca strungar. N-am căutat mult, chiar alături de strungul celui harnic stătea rezemat de o ladă un tînăr.. Un tînăr grozav de simpatic, cu părul ondulat, salopeta pe el curată, pus la punct, ehei! Ce portret ar fi ieșit din ăsta. Ce folos însă că nu e fruntaș. Ce să mai vorbim, avea fizic de erou pozitiv.

— Și?

— Zău, mă și enerva, vedea un străin lîngă el și lui nici nu i pasa. Ba se apucase să și citească o carte tehnică. M am dus lîngă fruntaș. Tocmai oprise strungul ca să prindă în universal o altă piesă. Eu profit de golul ăsta de producție, îi întind mîna și zic. „Tovarășe Covaci, de o jumătate de oră stau lîngă dumneata. Îmi place grozav cum lucrezi. Să iei revista (îi spun numele revistei pentru care trebuia să scriu) de săptămîna viitoare și o să-ți vezi portretul" El lasă ochii în jos și se scuză: „Nu sînt eu Covaci Ștefan. Dînsul el" și arată spre cel care stătea rezemat. Auzi? Cel cu părul blond ondulat era Covaci Ștefan. M-am dus la el. Îi zic: „Dumneata ești Covaci Ștefan?" Zice: „Da". Zic: „Fruntașul"? Zice: „Da, fruntașul!" Zic: „Ce fel de fruntaș ești? N-ai transpirat deloc!" Zice: „Eu am făcut o modificare. În loc să transpir eu, transpiră două strunguri. Eu numai le supraveghez. Am făcut niște dispozitive și lucrez la două strunguri Șmecheria e, zice el, să dai randament mare cu efort mic"... Și să știi că are dreptate. Ce portret a ieșit!...

— A apărut?

— Sigur

— Și de ce-i mai faci unul acum?

— Păi nu-i fac lui.

— Dar cui?

— Aluia care mi s-a părut atunci că e harnic.

— A început să stea și el rezemat de strung?

— A făcut niște inovații... S-a luat și el după Covaci...

M-am despărțit de colegul meu și pînă la ora 8 seara am colindat Timișoara. Dacă aveam undița la mine prindeam și pește în Bega.

Punct la 8 am bătut la ușă. Mi-a deschis Covaci. L-am recunoscut. Îi văzusem poza în nenumărate ziare și panouri din Timișoara. L-am luat direct

— Servus, Covaci!

— Servus.. N-a știut ce să mai zică. M-a invitat să iau loc și am luat. Se uită la mine mirat. Nu m a văzut în viața lui.

— Ai făcut armata cu mine?

— Sigur!

— La ce companie?

— În companie cu tine, nu mă mai ții minte? (mi-am permis să vorbesc la persoana întîia cu el fiindcă mi-am dat seama că e o fire foarte prietenoasă).

Din bucătărie a venit Ana, nevasta lui Covaci, După ea cei doi copii, Ștefan și Eugen (Ștefan seamănă cu maică-sa, Eugen e gol taică-su). Toți patru se uită la mine. Covaci mai abitir. Nu l am mai lăsat să se chinuie. I-am spus cine sînt și ce vreau. I-am arătat delegația și i-am spus că vreau să scriu despre el. Dar nu numai despre strungul ori muncile lui, ci și despre el, ca om. Despre viața lui particulară. Nevastă-sa s-a așezat pe pat, l-a luat pe Eugen în brațe și parcă, parcă ar fi vrut să zică ceva. Covaci n-a lăsat-o să stea. I a făcut un semn. Pricepeți ce semn.

— Nu vă deranjați!

Covaci mă ia pe ungureste.

— Holgos!

Îl iau pe Eugen în brațe și încep să mă documentez.

Vorbește trei limbi. Are trei ani și vorbește trei limbi. Poliglot. Eu îl iau pe franțuzește. N-a învățat încă. Dar o să învețe. Are timp.

— Cum te chiamă?

— Eugen.

— Al cui ești?

— Al lui mama.

— A lui tata nu ești?

— Nu.

— De ce?

O încurcă. Îl ajută maică-sa care toarnă în pahărele niște lichid trandafiriu.

— Spune, Eugene: fiindcă îl văd rar pe tata.

Intreb.

— E la cămin Eugen?

— Nu.

— Atunci de ce-l vede rar pe taică-su?

— Păi îl poate deslipi cineva de la strungul lui, de la ședințe, de la schițele alea, arată cu capul spre masa de lîngă bibliotecă.

Mă uit într-acolo. Pe masă, înșirate fel de fel de hîrtii, creioane, linii, cărți tehnice..

Ciocnim cîte un pahărel. Auzim

(Continuare în pag. 5-a, col. 1—2)

MIHAI BENIUC:

Inima bătrînului Vezuv

DUMITRU MICU

Volumul „Inima bătrînului Vezuv", ce înmagazinează ultima recoltă lirică a lui Mihai Beniuc, continuă efortul de tălmăcire a marilor idei contemporane, a pasiunilor și năzuințelor celor mulți în acorduri inedite și tot mai variate.

Regăsim în volum preocupările dintotdeauna ale liricii lui Beniuc: preocupări privind destinul universal și individual, relațiile dintre oameni, fericirea obștească și personală, moartea și nemurirea. Asemenea teme il solicită pe poet în permanență; numeroasele variante în care acesta își statornicește gîndurile reprezintă manifestarea unei necontenite căutări febrile a sunetului celui mai expresiv, a formulei celei mai deplin corespunzătoare comunicării unei anume stări sufletești, unui anume adevăr al vieții.

Puterea emotivă a poeziilor realizate din „Inima bătrînului Vezuv" rezidă, ca și a celor din cărțile anterioare, în autenticitatea lirică a emoției, în prospețimea ei nedesmințită.

Identificarea poetului cu preocupările poporului său merge, în cîntecele cele mai reprezentative, pînă la dispariția oricărei diferențe între vibrațiile sufletești individuale și cele obștești, eroul liric fiind într-adevăr „suflet din sufletul neamului" cum zicea Coșbuc sau, după expresia lui Beniuc însuși „carne sînt din carnea voastră ruptă".

Exprimîndu-se pe sine, poetul exprimă implicit o parte din sufletul general al secolului. Diferențiate prin adîncimea, complexitatea și bogăția de nuanțe, prin organizarea lor poetică, stările psihice ale unui cîntăreț de seama lui Beniuc sînt, prin substanță, identice cu ale tuturor celor animați de același crez. Una din poeziile cele mai împlinite artistic pe care le cuprinde volumul, „Floarea-soarelui", traduce plastic, într-o imagine simbolică, sentimentul de îmbogățire lăuntrică, fericirea autorealizării ce constituie răsplata celui ce și-a consacrat viața, alături de milioane de semeni, idealului suprem al umanității. Stihurile cu mlădieri melodice de doină cristalizează metafore înaintrul cărora se deslușește scînteierea unei străvechi înțelepciuni. Răsdusă de partid, își găsește în această poezie o expresie vibrantă. O adevărată euforie, rezultată din convingerea utilității gesturilor săvîrșite, iradiază în versurile ce dezvăluie senzația de îmbogățire interioară, trăită de eroul liric:

*„...Eram un ochi căprui plin de
dorințe,
Azi, iată, sînt un fagur de semințe
Și nu-n zadar și-a răsunat chitara
Un greeruș, cîntîndu-mi toată vara".*

O fericire deplină inundă conștiința omului care știe că a urmat rosturile vieții, răspunzînd cum se cuvine chemării sale. Viitorul îi apare aurcolat de splendoare:

*Și am să fiu în vara viitoare
Lan cîntărind tot aurul din soare
Și viața zămislind o viață nouă,
Rîzînd în diminețile cu rouă!*

Realizată la un nivel artistic înalt, „Floarea-soarelui" e o poezie care, împreună cu allele de același tip, vădește împlinirea uneia din direcțiile în care a evoluat, în cursul timpului, lirica lui Mihai Beniuc. Bogată în preocupări și tonalități, creația poetului nostru nu poate fi desigur rezumată prin una sau cîteva formule. Există însă unele motive deosebit de frecvente, ce alcătuiesc, după părerea mea, coordonate incontestabile ale operei. În volumul de debut „Cîntece de pierzanie" (1938) sînt vizibile îndeosebi două tendințe contradictorii: una spre „mingiierile căminului" și, în general, spre o viață tihnită, alta, spre „veșnica luptă", spre „rătăcirile fără capăt", a căror răsplată e „bucuria de a crede în vis". În „Cîntece de pierzanie" și în toate volumele de dinainte de eliberare, cele două tendințe se traduc de multe ori — prima, în poezii ce cîntă aspirația spre o iubire plină, pasionată, corolar al fericirii personale; a doua, în poezii de revoltă socială, manifestată specific în mîndria puiului de moț care sfidează „domnii" refuzînd ostentativ să ridice „clopul" în fața lor, și e animat de convingerea că „s-or mișca-ntr-o bună zi munții Apuseni și s-or urni din loc ca urieșii".

In anii puterii populare, lirica lui M. Beniuc a evoluat în sensul exprimării unui conținut sufletesc inexistent în epoca „Cîntecelor de pierzanie". Acordurile suave aveau pe strunele viorii tînărului poet de atunci o frecvență redusă. Împlinirea iubirii, înjghebarea unui cămin familial, erau văzute ca un „vis burghez", în contradicție cu pasiunea luptătorului pentru o nouă existență („Nu-i timp acum de cîntece duioase cu lună și dragoste l..."). In versurile din anii noștri visul fericirii individuale formează un singur tot cu aspirația spre înfăptuirea idealului obștesc. Iubitor de contraste violente, M. Beniuc reducea odinioară problematica vieții la alternativa: „veșnică luptă" sau realizare individuală. Lupta era glorificată pe atunci, adesea, ca un scop în sine. Divorțul între cele două tendințe (amîndouă realizate cu strălucire artistică) a dispărut demult din poezia lui Beniuc, totuși, cum e natural, unele piese se realizează îndeosebi ca niște „cîntece duioase", „cu lună și dragoste", iar altele sînt „descîntece și blesteme". Ura și iubirea sînt cele două mari coarde ale sensibilității, pe care arcușul poetului știe să stîrnească o bogăție de sunete nuanțate potrivit varietății momentelor psihice transmise. În volumele apărute în ultimii ani: „Mărul de lîngă drum" (1954), „Trăinicie" (1955), „Azimă" (1956), și, în sfîrșit, „Inima bătrînului Vezuv" (1957), sînt reprezentate din plin atît lirica predominant combativă, născută din ura împotriva dușmanilor țării noastre, cît și aceea menită a tălmăci îndeosebi bucuria vieții, nădejdea într-un viitor minunat, dragostea pentru oamenii muncii, pentru tovarășii de idei, pentru prieteni sau pentru tovarășa de viață.

In „Inima bătrînului Vezuv", cea mai mare parte a sumarului o compun cîntecele de dragoste, prietenie și de entuziasm pentru izbînzile obținute de popor în construirea socialismului. Într-o poezie din volumul „Trăinicie", poetul zicea:

*„In inimă dragoste car
Să satur o lume întreagă"
(„Dragostea mea")*

In noul volum, dragostea de om, izvorîtă din prea plinul inimii, se revarsă în stihuri de o mare delicatețe, încărcate adesea de frumuseți poetice desăvîrșite. In cea mai mare parte, versurile din „Inima bătrînului Vezuv" se integrează într un sector al poeziei lui Beniuc pe care l-am putea caracteriza prin denumirea de lirică a dăruirii.

Contopit afectiv cu mulțimile ce construiesc o lume nouă, acționînd în serviciul acestora, poetul se simte ca un ram într-o pădure, altfel spus ca un participant la viața unei imense, invincibile comunități De aici, sentimentul de certitudine, de încredere în sine însuși, calmul cu care privește viitorul. In eventualitatea unei înfrîngeri personale definitive, cauza pentru care s-a jertfit eroul, legat prin toate fibrele ființei sale de popor, va fi dusă spre biruință de cei rămași să lupte mai departe. Ca în balada Mioriței, memoria eroului căzut va fi perpetuată de forțele eterne ale naturii, care — în cazul de față — figurează forța poporului muncitor:

*Dar atuncea va porni deodată
Cetina să cînte-nfiorată
Și-or fugi mărunții plozi ai urii
Spăimîntați de cîntecul pădurii
Căci doar nu degeaba fostu-i-am
Eu pădurii doinitorul ram.*

Motivul sfîrșitului individual în condițiile unei necontenite înaintări a colectivității spre fericire e foarte frecvent în acest volum. Fără a afișa o nepăsare convențională în fața perspectivei morții, eroul liric al poeziei lui Mihai Beniuc afirmă un curaj bărbătesc, ridicîndu-se la înțelegerea filozofică a fenomenului. Crezul etic formulat în volum se întemeiază pe principiul faptei. Faptele — exclamă M. Beniuc în poezia „Atît" din „Trăinicie" — „nu se supun la moarte": „/ Atît cît ești, acolo ești în fapte / Precum lumina stelelor în noapte.../"

Prețul faptelor îndreptate spre un țel năzuit de cei mai mulți este nemurirea. Adică dăinuirea în conștiința maselor. Numai poporul e nepieritor, iar dintre indivizi trăiește veșnic acela care, prin actele sale, a dobîndit un loc în inima poporului:

*„Am încetat să mor în ziua cînd
În flori și cîntec ne-am schimbat
pe rînd
Și mi-am căutat ființei ne-nsemnate
În inimă la oameni o cetate".*

Poet al bucuriei de a trăi, al dăruirii neprecupețite celor ce țin în mîinile lor viața, M. Beniuc nu renunță, în „Inima bătrînului Vezuv", nici la cealaltă strună — a urii contra vrăjmașilor vieții.

Dinamice, comunicînd cu patos liric major certitudinea desăvîrșitei biruințe a cauzei omenirii muncitoare, poeziile de luptă ale lui Mihai Beniuc realizează cu putere artistică năzuința poetului de a face din versul său, fie stea călăuzitoare, fie fulger care să nimicească toate putregaiurile din lume:

*Dar de e stea, să fie stea polară
Ce-arată drum spre căutatul port.
De-i fulger, să topească-n foc și pară
Tot ce e putred și uscat și mort!*
(„Fulgere și stele",
în „Mărul de lîngă drum")

Tema militantă îndeobște e cea care determină mai cu seamă originalitatea poeziei lui M. Beniuc — de totdeauna, locul special al poetului în lirica noastră. Autorul „Cîntecelor de pierzanie" scrie poezie politică nu numai cînd își trimite verbul acuzator împotriva dușmanilor, ci și atunci cînd tălmăcește, în moduri variate, bucuria de a trăi. Cred, totuși, că mai ales cîntecele de luptă vin mai întîi în mintea

(Continuare în pag. 4-a, col. 1—3)

CRONICA LITERARĂ

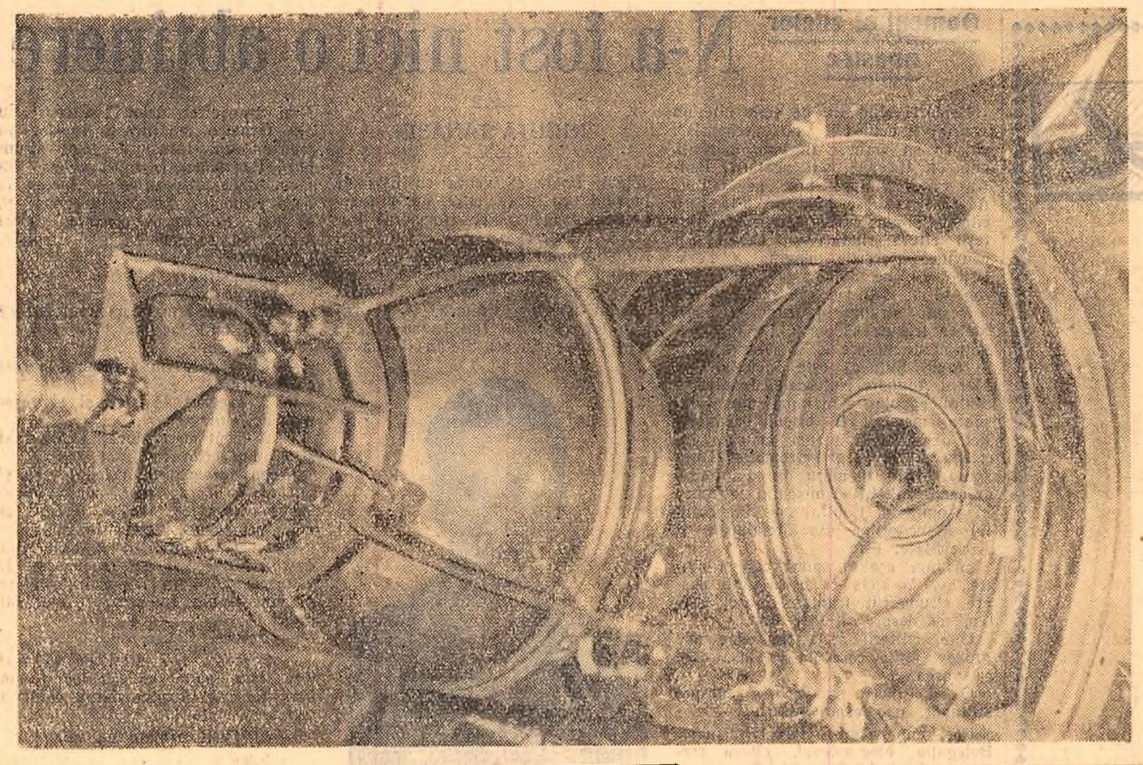

După cum s-a mai arătat în presă, cel de-al doilea satelit artificial al pămîntului are o formă fusiformă. Pe el sînt montate două containere (cliseul din stînga): în cel din față se află aparatura științifică pentru studierea diferitelor fenomene ce se petrec în cosmos, precum și aparatele de radio — emisie; în cel din spate se afla animalul de experiență (ciinele). Ambele containere au fost apărate de un con protector, care, atunci cînd satelitul a ajuns pe orbită, a fost eliminat.

Un mare interes științific îl prezintă studiul radiațiilor solare, în întreaga lor complexitate. Pe satelit a fost montată o aparatură ingenioasă pentru studiul radiațiilor soarelui (cliseul de jos).

Oameni de știință sovietici despre
TEHNICA PESTE 40 DE ANI

- **O rachetă care va depăși în cîteva secunde orbita lunei.**
- **O instalație la cîțiva kilometri sub pămînt va transmite la suprafață curent electric.**
- **Prin descompunerea în molecule a aerului obișnuit se va obține o uriașă cantitate de energie.**
- **Un soare artificial deasupra ghețurilor Arcticii.**

MOSCOVA 15 (Agerpres). — Revista „ZNANIE-SILA" publică răspunsurile unor oameni de știință la întrebările:

„Cum va evolua tehnica în 40 de ani?

Ce descoperiri se vor face în anul 1997 cînd oamenii muncii vor sărbători cea de-a 80-a aniversare a Revoluției din Octombrie?".

Prof. Gheorghi BABAT arată că lansarea rachetei fotonice poate fi pregătită în anii următori. Lansarea experimentală a rachetei fotonice, arată prof. Babat, va permite culegerea de date necesare elaborării proiectului tehnic al rachetei cuantice. Întrucît **o asemenea rachetă** este în stare să se miște în spațiul cosmic cu o viteză apropiată de 300.000 km./sec. — viteza luminii, ea **ar putea să depășească în cîteva secunde limitele orbitei lunare.**

Acad. Dmitri SCERBAKOV este de părere că la sfîrșitul acestui secol vor fi realizate **instalații subterane pentru transformarea în electricitate a energiei termice a subsolului.** Rezervele de căldură subterană sînt greu de evaluat. Cu prilejul exploziei vulcanului Bezîmeannii din Kamceatka (30 martie 1956) particulele de roci vulcanice au fost ridicate la o înălțime de 45 km. Totodată s-a degajat o uriașă cantitate de energie. Pentru a produce o asemenea cantitate de energie, hidrocentrala de la Kuibîșev, cea mai mare hidrocentrală din lume (cu o putere de 2.100 MW) ar trebui să funcționeze timp de 3.500 de ani. De pe acum în unele regiuni se folosesc gheizerele și izvoarele termale pentru obținerea de electricitate. În momentul de față, în peninsula Kamceatka este în curs de forare o sondă prin care aburul supraîncălzit din subsol va fi debitat în turbine.

Acad. Scerbakov scrie că un lucru principial nou în istoria tehnicii va fi **realizarea unei instalații care va putea fi coborîtă la o adîncime de cîțiva kilometri, care ar intra în contact cu elementele subterane și ar transmite la suprafață curent electric.**

După părerea inginerului **JELTENKOV,** la sfîrșitul secolului vor fi realizate rachetoplane care se vor mișca cu ajutorul energiei moleculare a aerului. **Aerul obișnuit, comprimat puternic în motoarele acestei mașini, se va descompune în molecule, în urma cărui fapt va fi pusă în libertate o uriașă cantitate de energie.** S-au și găsit catalizatori pentru transformarea hidrogenului atomic în hidrogen molecular obișnuit

Ing. GRIGORIEV arată posibilitatea de a se crea **un soare artificial deasupra întinderilor acoperite de gheață ale Arcticii.** Un asemenea „soare" ar reprezenta o plasmă (gaz ionizat constituit din atomi lipsiți de învelis electronic), limitată de un cîmp magnetic. Temperatura „plasmei" este de ordinul a milioane de grade. Încă în 1950 academicienii sovietici Andrei Saharov și Igor Tamm au indicat posibilitatea de a se folosi un cîmp magnetic pentru izolarea termică a plasmei. În aprilie 1956, în cadrul unei prelegeri ținute la Londra, acad. Igor Kurceatov a vorbit despre primele încercări de a se „suspenda" în cîmpul magnetic o plasmă încălzită la temperaturi fantastice. De pe pămînt, scrie Grigoriev, **soarele artificial deasupra Arcticii va părea de aceeași mărime ca soarele adevărat, dar el va putea furniza de două ori mai multă căldură.**

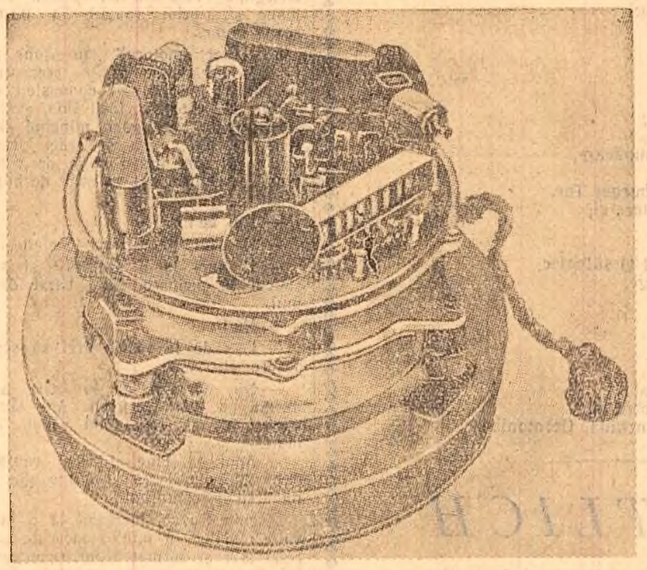

La Belgrad și București

Trei meciuri de fotbal
ROMÎNIA - IUGOSLAVIA

Mîine fotbaliștii romîni și iugoslavi se întîlnesc din nou în trei partide. La Belgrad — reprezentativele A și de juniori, la București — reprezentativele B.

Cel mai important joc este desigur cel de la Belgrad dintre primele echipe. Este meciul al cărui rezultat va hotărî soarta primului loc în clasamentul grupei a VII-a a preliminariilor campionatului mondial și deci cine va pleca la anul la Stockholm pentru turneul final.

De ambele părți s-au făcut intense pregătiri pentru acest meci hotărîtor. Fotbaliștii noștri au făcut săptămîna aceasta cîteva antrenamente pentru a se putea cristaliza cît de cît formația ce va juca duminică. Antrenorii au avut o misiune destul de dificilă și pentru că, la indisponibilitățile de pînă acum, s-a adăugat și accidentarea lui Voinescu în meciul de duminica trecută. În lipsa lui Apolzan și Brînzei — nerestabiliți — se pare că stoper va juca Panait de la Energia Petroșani.

După cum am aflat, și echipa iugoslavă are de rezolvat o serie de probleme. Antrenorul federal Tirnanici a făcut cîteva schimbări în formația care duminica trecută a învins Grecia cu 4—1. La antrenamentul făcut ieri la Novisad, cu o echipă din divizia B, a fost încercat următorul „unsprezece": Beara — Belin, Radovici — Boskov, Trîncovici, Kristici — Petacovici, Muici, Milutinovici, Zebec, Pasici. Grija deosebită pentru alcătuirea unei echipe care „să meargă ca ceasul" este generată și de faptul că iugoslavii au nevoie pentru calificare de o victorie. Altfel...

Ieri au plecat la Belgrad loturile A și de juniori ale Romîniei.

Lotul A cuprinde pe următorii: Toma, Cosma (portari) Zavoda II, Panait, Neacșu, Pahonțu (fundași), Bone, Călinoiu Jenei (mijlocași), Cacoveanu, Petschovski, Alexandrescu, Zavoda I, Tătaru, Nicușor, Ene I (înaintași).

În deschidere, la Belgrad, se întîlnesc echipele de juniori ale celor două țări.

La București, spectatorii noștri vor asista la partida dintre formațiile secunde ale Romîniei și Iugoslaviei.

Jocul de la Belgrad dintre echipele A se va transmite la radio (programul I) cu începere de la ora 15,20.

Meciul de la București — pe stadionul „Republicii" — va începe la ora 14,15.

I. D.

Inima bătrînului Vezuv

(Urmare din pag. 3-a)

cititorului, cînd meditează asupra operei lui Beniuc. „Drum în sus", „Aicea printre arțeleni", „Poeților tineri", „Ursul romînesc", „Meliția", „Cîntec de primăvară", „E slobod să mai cînt?", „Cu mii de cai putere", „Durerea romînească", „Toboșarul timpurilor noi", „Chivără roșie", „Să nu dai libertatea pe nimic", „Mărul de lîngă drum", „Umbra de la Hiroșima", „Inima bătrînului Vezuv" — iată numai cîteva din poeziile combative ce au săpat numele lui Beniuc adînc în conștiința publică. Ca poet militant, autorul „Inimii bătrînului Vezuv" cucerește prin intensitatea stărilor sufletești tălmăcite și, nu mai puțin, prin diversitatea lor. În versurile lui Mihai Beniuc — arzătoare de pasiune civică — vibrează o largă claviatură de sentimente, poetul trecînd de la mînie și indignare la entuziasm și încredere, stilul său fiind cînd exploziv, cînd plin de grație, cînd maiestos, cînd săltăreț sau duios, nelipsindu-i nici gingășia mîngîietoare, nici tremurul îndurerat. Afirmarea unor atitudini de înaltă etică cetățenească se realizează în poezii precum „O rădăcină vorbește" și „Timpul minunilor", prin artistica fixare a unor emoții complexe. Vorbind „pruncilor fără mustață" care, necunoscînd infernul lumii capitaliste, se întreabă dacă flăcările acestuia nu conțin cumva un anume farmec, poetul creează versuri în care amărăciunea amintirii timpului trecut, îmbinată cu părinteasca dragoste față de vlăstarele anilor noștri, dă naștere unui ton duios-ironic, deosebit de sugestiv:

La pruncii mei li s-a urît
Cu piinea ce le stă în gît
Și-ar vrea o băutură rară,
De s-ar putea din altă țară.
— Măi pruncilor, fără mustață,
Eu cunoscui și altă viață,
Cu frați de-ai mei ce nu mai sînt,
Care mușcară din pămînt...
(Timpul minunilor)

Poeziile militante din „Inima bătrînului Vezuv" continuă cunoscutul filon protestatar al poeziei celui ce se numea pe sine „toboșarul timpurilor noi", marcînd totodată o sensibilă evoluție. Chiar dacă însuși poetul afirmă: „Nu m-am schimbat, deloc nu m-am schimbat și glasul mi-a rămas tot mocănesc" („Pe același drum", în volumul „Trăinicie"), greu s-ar putea susține că stihurile sale de azi — chiar acelea în care vuiește mînia — nu se deosebesc de acele de acum vreo două decenii. Ridicat din sînul poporului, Beniuc aducea în poezia noastră, cu „Cîntece de pierzanie", o vigoare țărănească excepțională comunicată prin mijloace profund originale. Mihai Beniuc e un intelectual de mare cultură și creația sa se resimte de acest fapt chiar și atunci cînd e vorba de exprimarea unei îndîrjiri „mocănești". În asta și constă, în bună măsură, ineditul artei poetului. Se poate constata, urmărind evoluția acestuia, un proces de rafinare continuă a expresiei, cu păstrarea plasticității specifice, a viguroasei seve primare. Lasă că însăși concepția, atitudinea generală față de viață a poetului s-a modificat, revolta anarhică transformîndu-se în acțiune revoluționară conștientă, organizată. Pe ici, pe colo, în ultimele volume, se mai pot întîlni răbufniri ale atitudinii individualiste, anarhice („Dar dacă vreau să te lovesc la cap / O fac mai rece decît un casap" — „Mărturisire", în „Trăinicie"), răbufniri pe care nu le putem, se-nțelege, împărtăși. Acestea sînt însă întîmplătoare iar în „Inima bătrînului Vezuv" chiar inexistente.

Astfel stînd lucrurile, e de înțeles că mijloacele de expresie ale poeziilor combative din acest volum vor prezenta diferențe față de cele frecvente în opera din trecut. Poetul chiuie și acum motește, zdrobește dușmanii sub potopul imprecațiilor strigate cu glasul unui „flăcău de pe Crișuri", călărește „pe spatele furtunii", își smulge precum Danko „inima — grenadă" — și trece, cu fruntea încercuită de fulgere, prin codrii „cu arborii vîlvoi". Gesturile îi sînt însă acum mai măsurate, cu evitarea spectaculosului gratuit, vorbirea îi e mai calmă, mai sigură. Exuberanțele, impetuozitățile juvenile, fermecătoare odată tocmai prin îngenuitatea lor, sînt înlocuite în genere printr-un elan întemeiat pe o chibzuință matură. De unde, tendința spre versul clasic, nu numai în „cîntecele duioase", ci și în „blesteme".

Parcurgînd volumul, întîlnesc însă pe alocuri versuri mai puțin meșteșugite, discordante prin nota prozaică ori printr-o insuficientă consistență și noutate. Poetul tolerează cîteodată, în poezii realizate în ansamblu, strofe de o constituție artistică mai puțin rezistentă, conținînd epitete uzate și trădînd o redactare grăbită.

Aș putea cita metafore puțin fericite, precum „inimi de pasiune tunse", versuri și strofe facile („Uita-mă-voi în urmă tot mai des /, Mirîndu-mă că nu mai pot uita / Avut-au oare toate înțeles? / Tu rîzi în amintire: ha, ha, ha".) imagini nu tocmai la locul lor într-o poezie lirică, stînjenitoare prin frizarea fiziologicului, („Toți s-au îndulcit cît au putut / Pînă ce și-n pîntec i-a durut"). Unele poezii, precum „Scrisoare", „Moara de la Stalingrad", „Văduva de război", „Condiția păcii", le găsesc realizate fragmentar, realizarea integrală fiind prejudiciată, după părerea mea, de o anume diluare, alunecare în discursivitate nediferențiată prin calitatea lirică.

Concludente pentru ținuta generală a volumului „Inima bătrînului Vezuv" sînt însă poeziile valoroase, acele poezii care afirmă, cu o măiestrie împlinită prin eforturile unei munci desfășurate în curs de peste 30 de ani, ideile clasei muncitoare, ale partidului. Volumul acesta, asemeni celor precedente, oferă tinerilor poeți pilda vie a unei adevărate poezii militante, a cărei forță și frumusețe își au izvorul în pasionata ancorare în problematica actualității. Volumul îmbogățește cu noi realizări opera lui Mihai Beniuc, adaugă frumuseți noi tot mai întinsului peisaj al creației autorului, impunîndu-se ca un succes al liricii noastre.

IN ȚARA ZEIȚEI

CU OCHII ALBAȘTRI

O ușoară smucitură și vasul se desprinde încet de chei. În depărtare, la scurte intervale, lucesc sclipirile obosite ale unui far. E o noapte neagră și, după toate semnele, marea e un pic agitată. Sus pe puntea de comandă, la prova sau sprijiniți de bastingaj cu degajate acre de bătrîni lupi de mare pentru care nesfîrșitele întinderi de apă nu mai au de mult nici un fel de secrete, călătorii privesc topindu-se țărmurile din zare. Puntea cam fuge ușurel sub picioare, privirile unora sînt cam aburite, o vagă sfîrșeală sub coșul pieptului îi preocupă pe alții — dar fiecare își descoperă un suflet nou de argonaut plecat spre legendarele Colchide. Nimeni nu se dă dus de pe punte — deși e aproape de miezul nopții.

Sîntem în largul Mării Negre pe „Transilvania", pornită în croazieră să viziteze Grecia și Turcia, țări din regiunea balcanică, de care ne leagă și tradiții și interese comune. Vasul, cu sute de turiști la bord, despică apele cu 20 de mile pe oră spre pămînturile anticei Hellade, spre țara zeiței cu ochii albaștri...

Pe Bulevardul Bosforului

Pe un vas în larg, noțiunea de timp se pierde. Nimeni n-ar putea spune cînd am intrat în strîmtoarea Bosforului. Prin sabordul cabinei se contura doar o nesigură limbă de pămînt, undeva, departe. Se revărsa de ziuă. A fost de ajuns. Înarmați cu binocluri, cu aparate de fotografiat, hărți, carnete de note, mai matinali ca de obicei, la prova au început să apară călătorii împachetați în cîteva rînduri de pulovere. Era frig, marea se întindea vînătă la orizont, sus țipau răgușit pescărușii, curentul din strîmtoare legăna vasul cam tare — dar în fața noastră, din ceturile ușoare ale revărsatului de zori, se desprindeau vrăjitele tărmuri ale Anatoliei și Rumeliei. Aveam în fața noastră palatele, seraiurile și cupolele moscheilor vestite, în care padișahii și pașalele au încercat să nemurească în piatră și în marmură slava lor, palate albe și argintii în mijlocul dumbrăvilor verzi de platani, de mirți și sicomori. Împungînd cerul, zeci de minarete zvelte, cu balcoane în nuanța petalei de trandafir, vestesc Islamul. Pe țărmul asiatic se înalță palatul de marmură de la Beylerbey, clădit de sultanul Abdulaziz. În punctul acesta al Bosforului, cel mai îngust de pe întinderea sa, palatele de marmură cedează locul cumplitelor fortărețe Rumeli Hissar de pe coasta europeană și Anatoli Hissar de pe coasta asiatică. Rumeli Hissar a fost clădit de sultanul Mahomet II, cu doi ani înainte de cucerirea Bizanțului. Trei fortărețe masive, dantelate cu crenele, și alte optsprezece, ca să zicem așa, mai mici, răsfrînte în valurile Bosforului privesc de secole, cu o rece ostilitate parcă, vasele care trec prin umbra lor întinsă peste ape. În față, pe celălalt țărm, replica lor în piatră: fortăreața Anatoli Hissar, înălțată de Ilderim, sultanul Baiazit.

Pe aici, unind malurile cu un pod de vase, și-a trecut Mahomet Cuceritorul oștile la asediul Bizanțului. Priveliștea e sumbră. Ce contrast e între aceste fortărețe și delicatul și grațiosul palat de vară de la Dolma Bagșe, perla Bosforului! Aparatele de fotografiat își caută acum cea mai bună poziție: sus, pe deal, se vede Ildiz-Kiosk, palatul stelelor, cu pavilioanele sale de marmură albă risipite în verdele unui parc întins. Strînși în jurul șefului de echipaj și al matrozilor, călătorii notează de zor în carnete: la dreapta, vasăzică, e gingașa giamie a Valdelei. Semn de recunoaștere: două minarete. Mai departe, plină de o magică măreție, cupola enormă a Sfintei Sofia, cea mai frumoasă biserică din lume; ceva mai la stînga miracolul Moscheii Albastre — singura în toată lumea islamică cu 6 minarete. Creioanele au rămas deodată în aer. Toate privirile s-au îndreptat spre malul asiatic. În zare au apărut cîteva vase. Se distinge bordajul lor de o culoare rece, vînătă. Vase de război. Pavilion turcesc? Nu. Pavilion american.

În Bosfor, animația crește. Trec la babord vaporașe mici grăbite — poreclite tramvaiele Bosforului, apar vapoare mari turcești cu două ancore roșii încrucișate pe coș, iar pe trotuarele acestui bulevard maritim, restaurantele și cafenelele își ridică obloanele. Pe țărm se văd pescarii din Jeni Mahale, din Buiuk Déré — pregătindu-se să plece în larg. Lăsăm în urmă Topkapu Serai, vechiul palat al sultanilor, în pragul căruia veneau să bată cu fruntea de pămînt principii și domnitorii de pe vremuri; turnurile sinistrei închisori Edi-kulé unde-și sfîrșeau zilele cei căzuți în disgrația padișahilor și vizirilor. Din valuri răsare alb legendarul turn al lui Leandru, tînărul pierit în valurile albastre ale strîmtorii pe cînd încerca s-ajungă pe celălalt mal la iubita sa Hero. Intrăm în largul mării Marmara...

Cînd treci pragul îngust al Dardanelelor, începe să se simtă apropierea mărilor Sudului. Nici o adiere de vînt. Pe un vas cu pînze, ar fi trebuit întinsă toată velatura ca să captezi o boare cît de slabă. Amatorii de poze, cei care scrutează cu binoclul depărtările, sînt dezamăgiți: nici o insulă cît de măruntă la orizont. Apă peste tot. Și ici colo, delfini, în joacă, sărind peste valuri.

Însemnări din croazieră

Kalimera, Atena

Întoarcem digul larg de piatră, asemeni celui din vechiul port de pe care Consiliul celor 500 primea pe vremuri defilarea trierelor și galerelor grecești pornite pe mări în celebre bătălii navale. Trecem printre zecile de vapoare și cargoboturi de toate culorile și sub toate pavilioanele și ancorăm în radă, în lumina dulce a dimineții de toamnă.

Sîntem în Pireu, în unul din cele mai vechi porturi din lume, clădit de Temistocle, comandantul flotei de la Salamina, cu 500 de ani înainte de era noastră. Pireul e unul din marile antrepozite ale Orientului. Traficul vaselor e intens. Remorchere, bărci, șalupe, pilotine, forfotesc de la un capăt la altul al portului sau ancorează în golfurile Zea și Munichia. Ne așteaptă o primire extrem de călduroasă. Pe bordul vasului se urcă D. Sapunachis, primarul Pireului, și Germiar, vicepreședintele Ligii de prietenie greco-romînă. Ni se urează bun venit pe pămîntul grec. Flori. Cuvîntul prietenie e pe toate buzele. Primarul Pireului își exprimă bucuria sa și a cetățenilor greci de a avea printre ei prieteni din Romînia.

Aceleași calde sentimente de prietenie aveam să le întîlnim peste tot. La ieșirea din port ne așteptau cetățeni greci. Am fost primiți cu tradiționalul *Kalos orisate* (bun venit), din toate părțile auzeam salutul: *Kalimera* (bună ziua).

O plimbare la Atena e plină de farmec. În oraș e greu să te rătăcești. Străzile se întretaie ca pătratele pe o tablă de șah. Orașul e dominat de înălțimile Likabetului, Acropolei și Hymetului. Puține clădiri în stil neo-grec. Cele mai frumoase sînt edificiile Universității și Muzeului național arheologic în stil neo-grec și ale Academiei, din marmură pentelică, în stilul plin de grație al Erechteonului de pe Acropole. Impresionează prin eleganță clădirea bibliotecii naționale, vestită prin cele 500.000 de volume și manuscrise rare ale sale. Un fluviu nesfîrșit de mașini se scurge între trotuarele străzilor cu borduri de marmură. Întîlnești vînzători cu niște sorcove curioase în mîini: în Atena, lozurile de loterie se vînd înfipte în bețe. Multe, foarte multe chioșcuri, la fiecare colț de stradă; găsești la chioșcuri orice, de la ziare și cărți pînă la fluere cu busolă în miniatură. Și, bine înțeles, suveniruri: multe cărți englezești — în special literatură polițistă. În coșuri largi, pe străzi, sînt expuse cărți grecești. Pe eleganta stradă a Stadiului, (i se spunea Winston Churchill — dar s-a revenit la numele vechi; cetățenii nu s-au putut obișnui cu numele englez), animația la ceasul prînzului e mare. Priviri prietenoase peste tot, gesturi binevoitoare și protutindeni aceleași cuvinte spuse cu căldură: *Kalimera, Kalos orisate.* E cald. În Atena nu se cunoaște iarna. Oamenii umblă în talie, și cînd plouă se arată foarte surprinși.

Întîlnire cu Miracolul

Am văzut prima oară Partenonul, templul Atenei Partenos, zeița cu ochii albaștri, seara în lumina reflectoarelor de jos, de la poalele abruptei Acropole. Neuitată seară. Albă în para reflectoarelor, se avînta spre văzduh, imaterială aproape în magica sa frumusețe, o caldă simfonie de coloane. În încercarea de a se desprinde parcă de pe pămînt, cele 46 de coloane ale peristilului, întinse într-o temerară și deșartă sforțare, dădeau sentimentul că vibrează. Totul respiră în aeriana sa puritate, o mare, nesfîrșită și calmă armonie. Cum să nu încerci, în fața acestui imn de piatră închinat frumuseții, un sentiment de adîncă gratitudine pentru cei care au tăiat cu dalta, ani de-a rîndul, în străvechea marmură pentelică, acest unic nestemărgăritar al lumii?

Am revăzut Partenonul a doua zi. Și Partenonul și celelalte monumente de pe legendara stîncă a Acropolei. Ploua. O ploaie caldă, din sud. Și, strînși în jurul ghidului, am ascultat povestea acestor minunate vestigii ale unei înalte civilizații.

Pe vechea Acropolă, calea sacră spre temple trecea pe sub monumentala intrare a șirurilor de coloane dorice ale Propileelor, opera arhitectului Mnesicles. Pe vremi, era aici și o poartă cizelată de Phidias, o poartă atît de grea, povestește Aristofan că se auzea din oraș bufnind cînd se închidea. În Propilee se afla instalată Pinacoteca, faimoasă în toată lumea antică. În dreapta, lîngă masivele și austerele Propilee din marmură albastră de Eleusis pe o platformă se înalță irealul, delicatul templu doric dedicat Atenei Nike (Victoria), supranumit și Nike Aptera (fără aripi). Grecii ar fi tăiat aripile statuii pentru ca Victoria să rămînă veșnic între zidurile cetății. Drumul sacru ducea mai departe, spre templul doric al Partenonului, nemuritoarea operă a lui Ictinos și Calicrates, terminată în anul 432 înainte de era noastră, pe timpul lui Pericles. La Marile Panatenee, procesiunea care avea loc odată la patru ani, în cinstea zeiței Atena, magistrați ai cetății, muzicieni și cetățeni mergeau să împodobească statuia zeiței din cella (sanctuarul templului), sculptată de Phidias în aur și sidef și înaltă de doisprezece metri, cu vălul sacru (peplos) țesut de fecioare. Frumoase erau frizele în stil ionic care istoriseau în marmură procesiunea Marilor Panatenee. Au mai rămas puține. Cea mai mare parte au fost transportate de lordul Elgin la Londra.

Numai temple în stil doric — cu coloane avînd fiecare 20 de șănțulețe, ar fi fost monoton. Erechteionul, templul Atenei Polias și al lui Poseidon Erechteu, e clădit în stilul ionic, mai puțin grav, cu decorații mai bogate. Templul avea două sanctuare. Aici se găseau urmele tridentului lui Poseidon și măslinul Atenei. Pausanias povestește că în sanctuarul lui Poseidon, zeul mării, se auzeau vuind valurile. Cum între Partenon și Erechteion era un spațiu întins, fără temple, s-a ridicat aici o statuie în bronz a Atenei Promachos, pentru a risipi uniformitatea templelor de marmură. Pe o latură a Erechteionului se vede și azi delicatul portic al Cariatidelor. Cele șase statui de fete, cu brațele ridicate deasupra capului, susțin cu nesfîrșită grație plafonul porticului. Cariatidelor sculptate în timpul războiului peloponesiac le-au servit ca model femeile din Caryes, vîndute ca sclave, nobile și demne în mișcări chiar și în deznădejdea lor. În plafonul Erechteionului se vede și azi o gaură căreia îi corespunde o criptă cu orificii în stîncă — urmele trăsnetelor neînduplecate ale lui Zeus.

Toate templele de pe Acropole au o dramatică istorie. Propileele au fost transformate de turci în pulberărie. În 1645 au sărit în aer. În 1687, o bombă trimisă de armatele dogelui venețian Francesco Morosini face să sară în aer și pulberăria și coloanele Partenonului. Erechteionul a devenit biserică și apoi harem, în 1463. Statuia Atenei Promachos a fost dusă de Justinian la Constantinopole. Restul distrugerilor a fost completat, cu firman în regulă de la sultan, de lordul Elgin, care a *smuls* statui de pe soclu, frize de pe temple, frontoane.

Și totuși, nici barbaria cuceritorilor din antichitate, nici actele de vandalism ale urmașilor lor n-au putut distruge Acropola Atenei. Cu coloane lipsă, fără statui, cu puținele frize care au mai rămas, templele își păstrează în tragica lor singurătate marea, marmoreeana lor frumusețe, opera unui popor de artiști cu o străveche cultură.

Socrate spunea că Pericles era lipsit de bun simț în politică. Se poate. Dar el a dat omenirii una din cele mai de preț comori — Acropola.

În vizită la scriitorii greci

În seara zilei cînd am vizitat Acropola o parte din turiști au fost poftiți la o recepție la Uniunea Scriitorilor din Grecia. Scriitorii și ziariștii romîni au fost întîmpinați cu o deosebită cordialitate de oamenii de cultură greci. Scriitorul Teodoropoulos, președintele Uniunii Scriitorilor, închinînd paharul, și-a exprimat convingerea că tradiționalele legături de prietenie dintre popoarele noastre vor fi tot mai strînse. Scriitorul Mirivilis, președintele Uniunii Naționale a Scriitorilor, a toastat pentru prietenia romîno-greacă. S-a salutat perspectiva încheierii unei convenții culturale între țările noastre. Oaspeții s-au întreținut într-o atmosferă extrem de prietenească cu gazdele lor, și-au împărtășit primele impresii, au făcut propuneri de tipăriturii în ambele limbi. S-a toastat pentru prietenie. Cuvintele pace, prietenie — e plăcut să le auzi în orice limbă.

V. SEBASTIAN

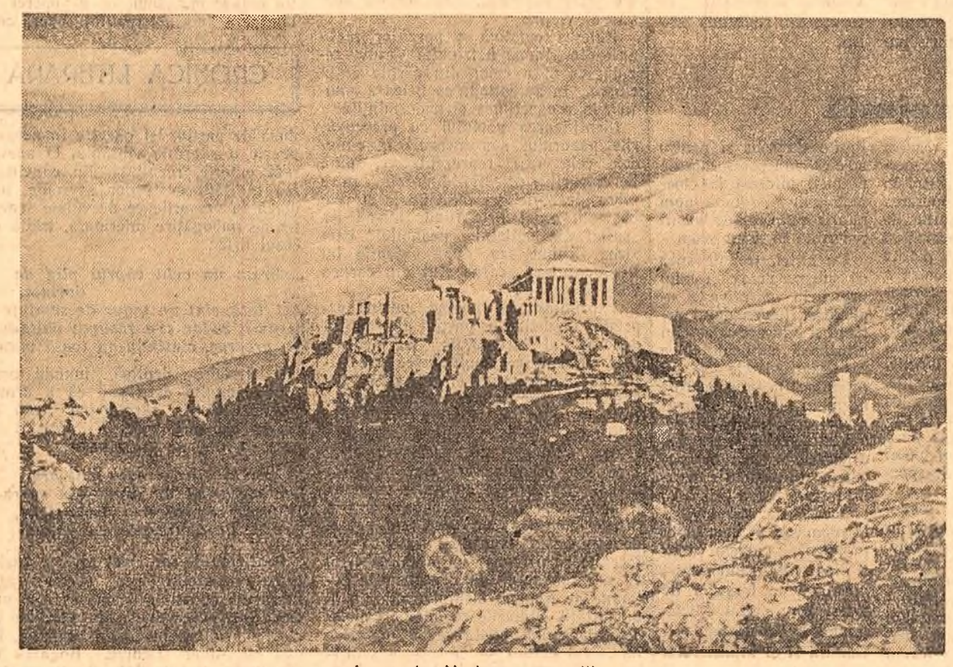

Acropole. Vedere generală

Lucrările Congresului Sindicatului lucrătorilor din comerț și cooperație

În sala Teatrului C.C.S. din Capitală au început vineri lucrările celui de-al V-lea Congres al Sindicatului lucrătorilor din comerț și cooperație. La lucrările congresului participă ing. M. Marin, secretar al C.C.S., Gh. Vasilichi, președintele U.C.E.C.O.M.-ului, C. Mateescu, președintele Centrocoop-ului, Gogu Rădulescu, adjunct al ministrului Comerțului etc.

Tov. Ion Preoteasa, președintele C.C. al Sindicatului lucrătorilor din comerț și cooperație, a prezentat raportul de activitate al comitetului iar tov. Gurie Sîrbu a prezentat raportul de activitate al comisiei de revizie.

Raportul de activitate a relevat succesele obținute pe linia îmbunătățirii aprovizionării populației și aportul organelor sindicale din această ramură la îmbunătățirea deservirii consumatorilor. Prin rețeaua comerțului de stat s-au desfăcut în anul 1956 cu 8,1 la sută mai multe mărfuri decît în anul 1955, iar în semestrul I 1957, volumul vînzărilor a crescut față de aceeași perioadă a anului 1955 cu circa 15 la sută. Prin rețeaua cooperației de consum s-au vîndut în anul 1956 cu 9,7 la sută mai multe mărfuri decît în anul 1955, iar în primul semestru al anului 1957 cu circa 12 la sută față de perioada corespunzătoare a anului trecut. Rețeaua de desfacere în comerțul de stat a crescut cu peste 3300 de unități de la ultimul congres și pînă acum, ajungînd în prezent la aproape 20.000 de unități, iar în sistema cooperației de consum cu peste 2.600 unități, ajungînd la aproape 26.000 de unități.

Cooperația meșteșugărească și-a adus de asemenea un aport însemnat în aprovizionarea și deservirea consumatorilor. În primele 9 luni ale acestui an planul producției globale a fost îndeplinit în proporție de 106,6 la sută, producția realizată reprezentînd față de aceeași perioadă a anului trecut o creștere de 22,4 la sută.

Au fost create noi sortimente de produse de consum și s-a îmbunătățit simțitor calitatea mărfurilor.

Comerțul exterior al țării noastre a adus contribuții însemnate la dezvoltarea economiei naționale. În primele 8 luni ale anului 1957 s-a atins volumul de schimburi comerciale efectuat în întregul an 1950. Astăzi avem relații economice cu peste 70 de țări din cele 5 continente; cu 33 din acestea avem încheiate acorduri și convenții comerciale. În prezent țara noastră are 22 acorduri și convenții cu țările capitaliste.

În perioada la care se referă raportul s-au îmbunătățit simțitor condițiile de muncă și viață ale lucrătorilor din comerț și cooperație; prin aplicarea sistemului de salarizare îmbunătățit, cîștigurile lucrătorilor au crescut cu peste 20 la sută. Sume însemnate au fost alocate pentru introducerea micii mecanizări, echipamentului de protecție, ventilație etc.

Raportul a scos în evidență și unele lipsuri în activitatea organizațiilor comerciale, arătînd că formalismul și birocratismul caracterizează încă numeroși lucrători din comerțul socialist. O slabă preocupare s-a manifestat în ce privește reducerea cheltuielilor de circulație, creșterea productivității muncii, buna conservare și prezentare a mărfurilor, aprovizionarea ritmică a unităților comerciale.

Comitetul Central al sindicatului a mobilizat aparatul de achiziții în realizarea sarcinilor de achiziții și contractări și asigurarea fondului centralizat al statului la produsele agroalimentare. Nu s-a acordat însă o atenție deosebită calității produselor achiziționate. Educarea lucrătorilor din comerțul socialist în spiritul apărării proprietății socialiste și a disciplinei socialiste va trebui să fie o sarcină de prim ordin a organizațiilor sindicale.

Lucrările congresului continuă.

(Agerpres)

Consfătuirea oamenilor muncii din agricultura regiunii București

Ieri dimineață, în aula Facultății de științe juridice și administrative, s-a deschis consfătuirea organizată de Comitetul regional de partid și Sfatul popular regional București, cu ingineri și tehnicieni, directori de gospodării agricole de stat și S.M.T., președinți de gospodării colective, fruntași ai recoltelor bogate, activiști de partid și de stat.

Consfătuirea analizează rezultatele obținute în anul acesta pe tărîmul transformării socialiste a agriculturii și al sporirii producției agricole.

În dimineața zilei de ieri au prezentat rapoarte tov. C. Donca, șeful secției agricole a Sfatului popular raional Slobozia, tov. Nicolae Marin, șeful secției agricole a Sfatului popular raional Giurgiu, și tov. Enric Popescu, vicepreședinte al Sfatului popular regional București. Raportul tov. Donca a dezvăluit bogata experiență cîștigată de organele de partid și de stat din raionul Slobozia în transformarea socialistă a agriculturii.

O serie de participanți la discuții au împărtășit participanților experiența lor în organizarea producției, scăderea prețului de cost etc. Lucrările consfătuirii continuă.

Sărbătorirea tricentenarului Komensky

În cadrul aniversărilor culturale inițiate de Consiliul Mondial al Păcii, vineri seara, în aula Facultății de științe juridice, a avut loc festivitatea tricentenarului marelui umanist și pedagog ceh Jan Amos Komensky.

A participat Stanislav Maran, vicepreședinte al Institutului de cercetări pedagogice din Praga, și Jan Patacka, membru corespondent al Academiei Cehoslovace de Științe, membri ai delegației cehoslovace invitate în țara noastră cu prilejul sărbătoririi lui Jan Amos Komensky.

A fost de față dr. Ivan Rohall-Illkiv, ambasadorul R. Cehoslovace la București.

Adunarea festivă a fost deschisă de acad. M. Ralea.

Stanislav Maran a transmis salutul Comitetului de luptă pentru pace din Cehoslovacia și al Comitetului național cehoslovac pentru sărbătorirea lui J. A. Komensky.

A luat cuvîntul apoi prof. univ. Stanciu Stoian, director al Institutului de științe pedagogice din București, care a evocat figura marelui umanist și pedagog ceh.

★

Vineri a avut loc inaugurarea Expoziției „Jan Amos Komensky".

(Agerpres)

N-a fost nici o abținere

(Urmare din pag. 3-a)

bătăi în ușă. Intră două femei. Pe Covaci îl caută. Pe deputat. Se plîng de ceva. Vorbesc ungurește. Eu profit de împrejurare și mă duc la masa de lucru a lui Covaci. Văd niște schițe. Deasupra scrie: „Dispozitiv pentru curățirea canalurilor la fierul de călcat". Mai văd o schiță. Citesc și acolo: „Port-cuțit pentru 8 cuțite". Trag cu urechea și la discuția lor. Pricep puțin ungurește (încă nu sînt poliglot). Trebuie să fie responsabilele de stradă, că vorbesc despre repararea unei șosele, despre o Alimentară care trebuie sau a fost înființată în cartierul lor (rău e să nu cunoști bine o limbă; nu culegeam eu mai mult material?).

Au plecat femeile. Încep să vorbesc cu Covaci. Îi pun întrebări despre viața lui particulară. El îmi povestește cum a pus în aplicare metoda lui Kolesov. Nu-mi notez nimic. Sînt documentat. E fruntaș din 1951 fără întrerupere. De aici reiese ce fel de muncitor este. Nu?

Iar bate cineva în ușă. Intră o fată de vreo 16—17 ani. Studentă. Are o planșă la subțioară. Vede că are musafiri Covaci. Se retrage.

— Mă iertați, vin mai tîrziu. Iese.

Mă interesez cine e. Nepoată, ori nu știu ce rudă. Venise să-i ajute Covaci la desen. Asta mi-am notat.

Iar i-am pus întrebări despre viața particulară. Covaci a făcut ce a făcut și a ajuns iar la strungul lui. Îmi povestește că a fost acum un an, cîtva timp, luat de la strung și numit mecanic-șef al fabricii. Mai mare pedeapsă pe capul lui nici că se putea. Vorbesc cu el despre teatru. Opera îi place mai mult. Deodată se ridică de lîngă mine, se duce la masa lui de lucru și-și notează ceva. Pe urmă trage niște linii.

— Hai, numai să vezi, îmi face semn cu capul. Țîmburușul ăsta nu-mi venea mie la socoteală. Cu dispozitivul ăsta pot să strunjesc cu 8 cuțite odată la capacul reductor.

Mă uit la schiță, precum pinguinul la frigiderele electrice. Nimic nu pricep. El mai trage niște linii.

Nu, nu, nu vrea să facă pe interesantul. Cunosc eu, sînt gazetar bătrîn. Puteți avea încredere în mine.

— Așa face și cu mine, îmi spune nevastă-sa. Stă de vorbă și deodată îl văd că pleacă la masa lui.

Îl las pe Covaci la masa lui și trec lîngă Eugen. Poate mai prind ceva. Mi-aruncă ochii pe o etajeră. Dau cu ochii de niște bilete de intrare la cinematograf. Mai multe. Mă scuz:

— Ați avut bilete la film pentru astă-seară?

— Da.

— Vai, vă rog să...

— Nu te scuza, sîntem obișnuiți. Și pentru aseară am avut bilete. Și pentru alaltăseară. Ieri a fost o delegație. Nu știu ce delegație. A trebuit să se ducă. Alaltăieri seară a avut o ședință. Că e membru în...

— Știu că e membru în atîtea comitete și comisii... și e foarte bine. Tovarășă Covaci, d-ta știi pentru ce am venit eu la dv. astă-seară?

— Să scrii despre el.

— Nu.

— Atunci?

— Vrem să-l alegem membru...

Covaci își lasă baltă schițele și vine lîngă mine.

— Iar vreți să m-alegeți?

Mi-am dres glasul, am luat o ținută solemnă, apoi cuvîntul:

— Ținînd seama de meritele dumitale, noi te propunem și te susținem ca să devii și membru... al familiei Covaci.

A fost ales în unanimitate. Nu s-a abținut nici Eugen...

TELEGRAME

Cu ocazia Zilei independenței naționale a Regatului Cambodgiei, dr. Petru Groza, președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale a R.P. Romîne, a trimis regelui Cambodgiei, Narodom Suramarit, următoarea telegramă:

Cu prilejul Zilei independenței naționale a Regatului Cambodgiei, rog pe Majestatea Voastră să primească sincerele mele felicitări și urări de bine pentru fericirea personală a Majestății Voastre și pentru prosperitatea poporului cambodgian.

La aceasta s-a primit următorul răspuns:

Rog pe Excelența Voastră să primească ville mele mulțumiri pentru felicitările și urările pe care a binevoit să le adreseze poporului meu și mie personal cu ocazia sărbătoririi independenței regatului. Totodată binevoiți să primiți urările mele cele mai bune pentru fericirea și prosperitatea persoanei Voastre și a Republicii Populare Romîne.

La conferința U.N.E.S.C.O.

Delegația romînă a militat pentru o largă colaborare culturală între țările balcanice

— Declarația acad. prof. I. Iordan la posturile de radio —

Acad. prof. Iorgu Iordan, rectorul Universității din București, președintele Comisiei Naționale U.N.E.S.C.O., care a luat parte, în calitate de conducător al delegației romîne la sesiunea U.N.E.S.C.O., care a avut loc de curînd la Dubrovnik, a făcut o declarație la posturile romînești de radio.

Trebuie să spun de la început, a declarat academicianul Iorgu Iordan, că unul din obiectivele principale ale delegației romîne la sesiunea de la Dubrovnik a fost crearea unei baze solide pentru colaborarea culturală între țările balcanice.

Noi am anunțat, atît în cadrul plenului conferinței, cît și în convorbirile particulare cu delegații țărilor balcanice, că Prezidiul Academiei R. P. Romîne a creat o comisie pentru studiul formării poporului romîn și a limbii romîne. Pentru ca problemele care stau în fața acestei comisii să poată fi rezolvate în mod satisfăcător, este necesară colaborarea specialiștilor din toate țările balcanice, a lingviștilor, istoricilor, arheologilor, etnografilor, care să studieze influențele reciproce ale popoarelor noastre în procesul de formare a poporului și culturii romîne. Asemănările care există între limba română și limbile balcanice, în ciuda originii diferite a acestor limbi — iată un obiect de studiu care trebuie să reunească eforturile savanților lingviști din aceste țări și să contribuie, totodată, la o mai mare apropiere între popoarele lor.

Nu numai studierea tezaurului istoric comun al popoarelor balcanice, dar și cunoașterea reciprocă a culturii moderne a acestor popoare face imediat necesară stimularea schimburilor culturale între toate țările balcanice. Despre actualitatea acestor probleme, despre posibilitatea evidentă a rezolvării lor cu succes am discutat cu delegații celorlalte țări balcanice prezenți la Dubrovnik și ne-am dat cu toții seama că ele constituie o bază serioasă de discuții, ca și de acțiuni practice. Profesorul Constantin Kițikis, delegatul grec, și-a exprimat dorința de a vizita țara noastră și de a continua discutarea acestor probleme în cursul vizitei pe care ne-o va face. Așteptăm cu multă bucurie reîntîlnirea cu profesorul Kițikis în vizita pe care domnia sa o va face în țara noastră. De asemenea și cu delegatul Turciei la conferința de la Dubrovnik, dl. Mühtü Müritoglu, am discutat despre posibilitățile multiple care există pentru o colaborare între oamenii de știință ai celor două țări. Pentru o cunoaștere mai bună a istoriei țărilor romînești începînd din secolul al XV-lea, se impune o cercetare a documentelor arhivelor turcești de către oamenii de știință ai celor două țări, într-o mai mare măsură decît s-a făcut pînă acum.

Contactul pe care l-am avut, a continuat profesorul Iorgu Iordan, cu autoritățile culturale iugoslave, respectiv cu scriitorul iugoslav Marko Ristici, președintele Comisiei pentru relațiile culturale cu străinătatea, precum și cu acad. Alexandru Balici, președintele Academiei Sîrbe, s-a dovedit de asemenea deosebit de fructuos. Întrucît Serbia veche este o parte a teritoriului pe care s-a format poporul romîn, după părerile unor istorici și lingviști, cercetări arheologice în această regiune ar scoate la iveală noi mărturii despre trecutul istoric al poporului nostru. M-am găsit pe aceeași poziție cu colegii mei iugoslavi, în părerea că aceste cercetări ar putea fi o sursă de colaborare strînsă între savanții celor două țări.

Delegații bulgari prezenți la conferința U.N.E.S.C.O. au sugerat și ei, la rîndul lor, noi posibilități de colaborare între țările noastre, colaborare care să ducă la o mai profundă cunoaștere, deopotrivă a trecutului și prezentului.

(Agerpres)

LUNA CULTURII

(Urmare din pag. 1-a)

Constantinescu și baletele „Călin" de Alfred Mendelsohn și „Haiducii" de Hilda Jerea. În ceea ce privește opereta, bucureștenii vor putea asista la reprezentațiile cu „Plutașul de pe Bistrița" de Filaret Barbu, „Lăsați-mă să cînt" de Gherase Dendrino și „Colomba" de Elly Roman. Un colectiv al Teatrului de Operă și Balet se va deplasa la Timișoara, iar Teatrul de Operetă din București, la Iași. Spectatorii bucureșteni vor putea urmări reprezentațiile Operei Romîne și Operei Maghiare din Cluj și ale operelor din Iași și Timișoara.

Creații ale compozitorilor noștri vor fi executate în cadrul celor 7 concerte simfonice de la Ateneu și în cadrul celor 7 concerte de cameră care vor avea loc în sala Dalles.

Ansamblurile de cîntece de dansuri din Capitală și din diferite regiuni vor prezenta numeroase cîntece de masă în primă audiție. Pentru amatorii de muzică ușoară și populară, în fiecare zi din Săptămîna muzicii vor avea loc concerte ale celor mai bune formații din Capitală. Totodată sălile de concert din Capitală vor avea ca oaspeți colectivele Filarmonicilor din Timișoara, Tg. Mureș, Orașul Stalin, corurile „Ion Vidu" din Lugoj și „Nagy Istvan" din Cluj, Ansamblurile secuiesc din Tg. Mureș și sîrbesc din Timișoara, formații de amatori din regiunea Constanța.

Realizările din domeniul editorial *în cei 10 ani de la proclamarea Republicii vor fi reflectate de manifestările care se vor desfășura în cadrul Săptămînii cărții. Vor apare o serie de cărți de literatură politică, beletristică, științifică și tehnică în limba romînă și în limbile naționalităților conlocuitoare.*

La 16 decembrie se va deschide în sala Dalles o expoziție a cărții care va scoate în evidență bogata creație originală în diverse sectoare ale activității editoriale. În cursul aceleiași săptămîni vor avea loc simpozioane, procese literare, întîlniri cu scriitorii. În librăriile din Capitală și din țară vor fi amenajate bazare ale cărții.

Săptămîna teatrului romînesc va prilejui prezentarea unor valoroase piese din dramaturgia originală.

Spectatorii bucureșteni vor avea astfel prilejul să vadă piesele „Arborele genealogic" de Lucia Demetrius, pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale", „Ce fel de om ești tu" de Ana Novac la Teatrul Municipal, „Pupăza din tei" de Ion Dămian și „Furtuna" de Al. Sahighian la Teatrul Armatei, „Acolo departe" de Mircea Ștefănescu la Teatrul „C. Nottara", „Generația din pustiu" de L. Bruckstein la Teatrul Evreesc de stat. Teatrul Tineretului va prezenta într-o nouă montare „Înșir-te mărgărite" de Victor Eftimiu și piesa „Suflete tari" de Camil Petrescu.

Teatrele din țară vor prezenta și ele piese din dramaturgia romînească. Teatrul Național din Cluj va juca „Arborele genealogic" de Lucia Demetrius, Teatrul Secuiesc din Tg. Mureș „Refugiul" de Szabo Lajos, Teatrul de Stat din Satu Mare „Ziariștii" de Al. Mirodan și „Jocul de-a vacanța" de Mihail Sebastian, Teatrul German de Stat din Timișoara „Trei generații" de Lucia Demetrius.

(Agerpres)

TELEGRAME EXTERNE

Rezoluția puterilor occidentale — O.N.U. un obstacol de netrecut în calea unui acord asupra dezarmării

Presiunile împotriva unei treimi din omenire nu pot avea nici un succes — a subliniat reprezentantul R. P. Romîne

NEW YORK 15 (Agerpres). — La începutul ședinței plenare din după-amiaza zilei de 14 noiembrie a Adunării Generale O.N.U. s-a comunicat că delegația Indiei va prezenta din nou proiectul său de rezoluție în care cheamă toate țările interesate să înceteze imediat experiențele cu arma atomică și cu hidrogen. Acest proiect a fost respins în Comitetul politic de delegațiile care sînt la remorca S.U.A.

J. Moch, reprezentantul Franței, a recunoscut că orice măsură în domeniul dezarmării poate fi realizată numai pe baza unui acord unanim între toate statele interesate. În ciuda acestui adevăr incontestabil, el a insistat însă să fie aprobată rezoluția țărilor occidentale, care constituie o încercare de a impune un punct de vedere unilateral.

În cuvîntarea sa delegatul S.U.A., **Lodge**, a încercat zadarnic să demonstreze că rezoluția puterilor occidentale nu numai că nu va îngreuna, ci chiar va ușura tratativele viitoare.

Combătîndu-l pe Lodge delegatul Indiei, **A. Lall**, a subliniat că **adoptarea de către Adunarea Generală a unei rezoluții care oglindește părerea unei părți nu poate decît îngreuna realizarea unui acord comun.** Puterile occidentale ar acționa pozitiv, a spus Lall, dacă nu ar insista ca rezoluția lor să fie votată.

Delegatul Cehoslovaciei, **Ulrich**, a sprijinit proiectul indian de rezoluție cu privire la încetarea experiențelor cu arma atomică.

Delegatul Poloniei, **J. Winewicz**, a subliniat că orice hotărîre în problemele dezarmării trebuie să includă interzicerea armei atomice și încetarea experimentării ei. Și din acest punct de vedere „rezoluția celor 24" este inacceptabilă.

Luînd cuvîntul în numele delegației romîne, Silviu Brucan a arătat că **insistența cu care puterile occidentale resping ideea interzicerii armelor nucleare și a suspendării experiențelor atomice, ca și încercarea de a minimaliza pericolele ce decurg din continuarea acestei politici, capătă totala explicație în încadrarea armelor nucleare ca parte componentă a politicii și strategiei N.A.T.O.**, aceasta filnd și firul conducător al rezoluției propuse. Silviu Brucan s-a referit apoi la concepția fundamental opusă care caracterizează politica U.R.S.S., a țărilor socialiste iubitoare de pace și care s-a manifestat și în cadrul actualei dezbateri prin propunerile făcute în legătură cu interzicerea armelor nucleare și celorlalte măsuri menite să salveze omenirea de la catastrofa unui nou război. Subliniind că întreaga opinie publică a sperat că actuala sesiune va aduce un progres, fie doar și în problema suspendării experiențelor atomice, S. Brucan a exprimat acordul delegației R. P. Romîne față de rezoluția propusă de India și a cărei adoptare ar putea constitui un pas spre realizarea acestui obiectiv.

Delegatul romîn s-a referit în continuare la caracterul unilateral al propunerii occidentale, care nu ia în considerație interesele legitime ale securității U.R.S.S. și a țărilor socialiste. În acest sens, S. Brucan a spus: „Se poate înțelege faptul că puterile N.A.T.O. doresc un acord cu privire la proiectilele intercontinentale, dar atunci trebuie înțeleasă și dorința țărilor socialiste și altor țări iubitoare de pace de a vedea desființate bazele militare americane care le înconjoară și care amenință securitatea lor.

Or, o asemenea măsură nu este deloc prevăzută în proiectul celor 24 de țări, iar puterile occidentale nici nu vor să audă de așa ceva".

Silviu Brucan a spus în continuare: „Rezoluția celor 24 de țări poate fi cel mult o bază de discuție pentru apropiatul consiliu N.A.T.O., dar ea nu poate fi în nici un caz o bază de discuție într-un organ al O.N.U. Această rezoluție caracterizată pe drept cuvînt ca un ultimatum, este o încercare de a exercita presiuni asupra unor țări care reprezintă o treime din omenire. ASEMENEA METODE N-AU AVUT NICI UN SUCCES ÎN TRECUT ȘI VOR AVEA CU ATÎT MAI PUȚIN ASTĂZI. PENTRU REZOLVAREA PROBLEMEI DEZARMĂRII TREBUIE SĂ SE RENUNȚE LA PRESIUNI ȘI SĂ SE IA ÎN CONSIDERAȚIE INTERESELE SECURITĂȚII AMBELOR PĂRȚI". S. Brucan a încheiat exprimînd opoziția hotărîtă față de rezoluția propusă de cele 24 de țări.

Delegatul Siriei, **Zein Ed-Din**, și-a exprimat îndoiala asupra faptului că „rezoluția celor 24" ar putea fi un pas înainte pe calea spre realizarea unui acord în problemele dezarmării. Dimpotrivă, a spus el, adoptarea ei nu poate decît să îngreuneze rezolvarea problemei dezarmării. De aceea, a spus Zein Ed-Din, delegația siriană nu sprijină rezoluția țărilor occidentale.

Zein Ed-Din a declarat că delegația lui va vota pentru proiectul de rezoluție al Indiei.

Delegatul **Japoniei** a declarat că la votarea rezoluției puterilor occidentale delegația sa se va abține, deoarece această rezoluție îngreunează încetarea experiențelor cu arma atomică.

Delegații **Angliei** și statului **Peru** au sprijinit fără rezerve rezoluția puterilor occidentale.

La sfîrșitul discuțiilor a luat cuvîntul **L. F. Palamarciuk**, șeful delegației R.S.S. Ucrainene, care a subliniat din nou că **rezoluția puterilor occidentale constituie un obstacol de netrecut în calea realizării unui acord asupra dezarmării lucru care, după cum rezultă, caută să-l obțină reprezentanții acestor puteri.**

După aceea Adunarea Generală a trecut la votarea rezoluției. Rezoluția puterilor occidentale a fost adoptată cu 56 voturi ale aceleași delegații care au votat-o în Comitetul Politic. Împotriva acestei rezoluții au votat nouă delegații: Albania, Bulgaria, R.S.S. Bielorusă, Cehoslovacia, Ungaria, Polonia, Romînia, R.S.S. Ucraineană și Uniunea Sovietică. 15 delegații — Afganistan, Birmania, Ceylon, Egipt, Finlanda, Ghana, India, Indonezia, Japonia, Nepal, Arabia Saudită, Sudanul, Siria, Yemen și Iugoslavia s-au abținut de la vot.

Agravarea situației din Iordania

• Autoritățile au luat noi măsuri polițienești • Guvernul de la Bagdad intenționează să trimită trupe

LONDRA 15 (Agerpres).— Situația internă din Iordania provoacă o puternică îngrijorare în cercurile politice ale țărilor membre ale pactului de la Bagdad și îndeosebi în cercurile politice irakiene. Oficialitățile irakiene recunosc că „stabilitatea" internă a Iordaniei este în mare pericol deoarece țara este împărțită în două: pe de o parte regele Hussein și guvernul reacționar Hașem, sprijinit de S.U.A. și de celelalte țări imperialiste, iar de cealaltă parte se află masele populare care, după cum se exprimă agenția France Presse, „năzuiesc la politica proarabă și de prietenie cu Uniunea Sovietică" dusă de primul ministru Nabulsi, răsturnat printr-o lovitură de stat pusă la cale de americani și de rege. Observatorii politici din capitala Irakului declară pe baza informațiilor primite de la Amman că regele Hussein „este acum izolat de marea majoritate a poporului său", iar măsurile polițienești luate de autorități dovedesc primejdia iminentă de izbucnire a unei crize grave, care ar pune în primejdie nu numai actualul guvern ci și însuși regimul monarhic. Guvernul Irakului, care nu odată a jucat rolul de pion imperialist în mijlocul lumii arabe, intenționează să folosească criza politică din Iordania pentru o intervenție militară. Agenția France Presse relatează că guvernul de la Bagdad ar fi comunicat țărilor arabe că intenționează să trimită trupe în Iordania în momentul cînd regele Hussein va cere aceasta. Pretextul juridic al acestei imixtiuni flagrante în treburile unei alte țări îl constituie așa-zisul tratat de prietenie între Iordania și Irak din 1947. În virtutea acestui tratat cele două state — Irakul și Iordania — se obligă să se ajute reciproc în caz de atac din afară și de „acțiuni subversive" interne. Guvernul de la Bagdad acționează acum ca o unealtă a „doctrinei Eisenhower" considerînd drept „acțiune subversivă" mișcarea patriotică a poporului iordanian care a scăpat de colonialismul britanic și nu vrea să încapă pe mîinile neocolonialismului american.

PETROL ÎN R. S. S. MOLDOVENEASCĂ

În urma unor cercetări de mai mulți ani, în R.S.S. Moldovenească a fost descoperit pentru prima oară un zăcămînt de țiței uleios — varietate deosebit de prețioasă de țiței. Au început să funcționeze primele sonde. Potrivit datelor provizorii, rezervele prospectate de țiței vor permite satisfacerea deplină a necesarului de combustibil lichid al republicii.

Există temeiuri de a se presupune că zăcămintele petrolifere din R.S.S. Moldovenească se integrează în uriașa zonă petroliferă, care se întinde de la lanțurile estice ale Alpilor pînă în Turkmenia și la lanțurile vestice ale Pamirului.

Dicționar ruso-indian

În India a apărut zilele trecute primul dicționar ruso-indian (hindu) care cuprinde 40.000 de cuvinte.

În prefața dicționarului, scrisă de Jawaharlal Nehru, primul ministru al Indiei, se spune printre altele: „Salut publicarea în India a acestui dicționar ruso-indian și felicit pe autorii săi. În lumea de astăzi este extrem de important ca țările să se înțeleagă mai bine unele pe altele. La această înțelegere contribuie cel mai mult studierea limbilor. Cunoașterea limbii dezvăluie gîndurile și inima poporului".

Tinerii americani, participanți la cel de-al VI-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților, care au vizitat R.P. Chineză au fost primiți de premierul Consiliului de Stat al R. P. Chineze, Ciu En-lai.

În clișeu: *În vizită la tovarășul Ciu En-lai.*

Premiu pentru primul călător în lună

Ziarul londonez „The People" anunță că va acorda un premiu de 50.000 de lire sterline primului om care, în următorii 10 ani, se va duce în lună și se va reîntoarce, pentru a povesti ce a văzut acolo.

„Aceasta este o ofertă serioasă, scrie ziarul, cu toate că ne așteptăm ca experții să rîdă de această propunere. Dar trebuie să ne amintim că acum 6 luni aceiași experți ar fi rîs dacă s-ar fi făcut previziunea că la 3 noiembrie 1957 un cîine se va învîrti în jurul globului pămîntesc într-un satelit artificial".

In amintirea lui Vitus Behring

În orașul Horsens (Danemarca), patria marelui cercetător polar și navigator Vitus Behring, a fost inaugurat în mod solemn un monument — două tunuri de pe corabia rusească „St. Petru", pe care a navigat V. Behring. Tunurile au fost dăruite de guvernul sovietic poporului danez cu prilejul vizitei pe care au făcut-o la Copenhaga anul trecut în luna august mai multe nave ale flotei sovietice din Marea Baltică.

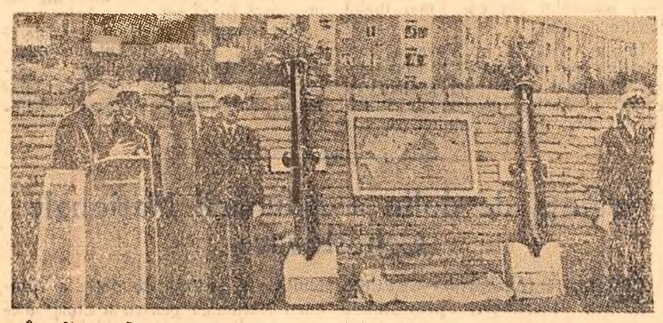

În clișeu: *Inaugurarea monumentului închinat lui Behring. La tribună Niels Bohr, cunoscutul fizician atomist danez, laureat al Premiului Nobel.*

Ceas cu energie solară

Pe clădirea camerei de comerț din Palm Springs (California-Statele Unite ale Americii) se montează în prezent primul ceas din lume acționat cu energie solară.

Împrejurul cadranului sînt așezate 20 de celule care conțin un anumit silicat capabil să capteze energie solară și s-o transforme în electricitate. O serie de baterii servesc pentru înmagazinarea electricității, astfel încît asigură funcționarea ceasului și în timpul nopții.

Primul petrolier construit în China

Recent, la șantierul naval din portul Dalnîi a fost lansat primul vas petrolier cu un deplasament de 4.500 tone, construit în China.

Acest vas petrolier, a cărui construcție a durat șase luni, a fost proiectat la Șanhai. Datorită folosirii sudurii electrice la asamblarea corpului petrolierului, greutatea navei a fost micșorată cu 20 la sută.

Cum trăiește populația băștinașă din Australia

Pe teritoriul Australiei trăiesc aproximativ 100.000 oameni, ultimile rămășițe ale populației băștinașe din această țară, — scrie ziarul englez „Scotsman". Ei sînt considerați aci drept specimene primitive, care prezintă interes pentru o expediție științifică, dar nu ca ființe umane. Pentru ei nu este loc în orașele Australiei. Majoritatea populației băștinașe trăiește într-un fel de rezervații. Există doar un singur oraș, Moree, în partea de nord a statului Noua Galie de sud, unde ei reprezintă 10 la sută din întreaga populație de 7000 de locuitori. Chiar aici ei trăiesc într-un cartier cu totul separat și nici nu îndrăznesc să apară pe străzile unde locuiesc albii.

Mulți sînt nevoiți să ducă o viață de trib în ținuturile cele mai aride ale Australiei. Aceste triburi care duc o viață nomadă, relevă ziarul, se sting încetul cu încetul.

Grevă a șoferilor de taxi din R.F.G.

Mii de șoferi de taxi din aproape toate marile orașe din R.F. Germană au organizat zilele trecute o grevă de 15 minute, în semn de protest împotriva asasinării unui șofer din Hamburg. Ei au cerut înăsprirea pedepselor pentru cei ce atacă pe șoferii de taxi. În rezoluția prezentată de comitetul de organizare a grevei s-a arătat că în ultimii 6 ani în Germania occidentală au fost asasinați peste 150 de șoferi de taxi și jefuiți peste 1.000.

Acțiunea șoferilor de taxi s-a bucurat de sprijinul unor pături largi de oameni ai muncii din R. F. Germană.

ANTONIN ZAPOTOCKY

TELEGRAMĂ

Comitetul Central al Uniunii Tineretului Muncitor a adresat, în numele tineretului din R.P. Română, Comitetului Central al Uniunii Tineretului Cehoslovac o telegramă de condoleanțe în legătură cu încetarea din viață a tovarășului Antonin Zapotocky.

„Fiu credincios al clasei muncitoare — se spune în telegramă — tovarășul Antonin Zapotocky din fragedă tinerețe s-a încadrat în mișcarea revoluționară de tineret, participînd cu entuziasm la toate etapele luptei politice a partidului; fiind unul dintre în'emeietorii gloriosului Partid Comunist din Cehoslovacia, a închinat toată forța și prițeperea sa luptei poporului cehoslovac pentru o viață mai bună.

După eliberarea țării, devenind unul din conducătorii muncii pașnice a poporului, cu entuziasmul său caracteristic, cu priceperea sa de organizator încercat, tovarășul Antonin Zapotocky a contribuit din plin la succesele remarcabile înregistrate de poporul cehoslovac în construirea socialismului.

In aceste zile de nemărginită durere, tineretul Republicii Populare Romîne este alături de tineretul frate cehoslovac și își exprimă hotărîrea de a întări necontenit prietenia dintre tineretul țărilor noastre, pentru construirea socialismului, pentru întărirea continuă a forței și unității lagărului socialist, pentru întărirea păcii între popoare".

Condoleanțe prezentate la ambasada Republicii Cehoslovace la București

In cursul zilei de vineri, la sediul ambasadei Republicii Cehoslovace la București a continuat să se prezinte condoleanțe în legătură cu încetarea din viață a tovarășului Antonin Zapotocky, membru al Biroului Politic al C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia și președintele R. Cehoslovace. Ca un omagiu adus memoriei luptătorului de frunte al mișcării muncitorești internaționale, au semnat în registrul deschis la ambasada R. Cehoslovace conducători ai instituțiilor centrale de stat și ai organizațiilor obștești, oameni de știință, artă și cultură, delegații ale oamenilor muncii de la întreprinderile și instituțiile din Capitală.

(Agerpres)

Funeraliile naționale vor avea loc la 18 noiembrie

PRAGA 15 (Agerpres). — Ceteka Funeraliile naționale ale tovarășului Antonin Zapotocky vor avea loc la 18 noiembrie. Accesul la sicriul cu corpul defunctului, care va fi depus în Sala Spaniolă a Hradului din Praga, va începe la 17 noiembrie de la ora 8 pînă la ora 20 și la 18 noiembrie de la ora 7 pînă la ora 11. La 18 noiembrie, la amiază, funeraliile vor începe cu un miting solemn de doliu în Sala Spaniolă. Cortegiul funebru va trece prin străzile orașului Praga. Populația orașului își va lua rămas bun de la tovarășul Antonin Zapotocky în piața Vaclav. În seara aceleiași zile rămășițele pămîntești ale defunctului vor fi incinerate la crematoriul din Praga.

Zi de doliu în U. R. S. S.

MOSCOVA 15 (Agerpres).— TASS Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. a hotărît ca ziua de 18 noiembrie — ziua funeraliilor președintelui Republicii Cehoslovace, Antonin Zapotocky — să fie declarată zi de doliu. În această zi se vor arbora drapele îndoliate.

La Kladno — în citadela roșie

PRAGA (prin telefon de la trimisul „Scînteii").

...Praga a rămas în urmă. Goneam înainte, pe șoseaua asfaltată, printre ogoarele tomnatice. Vîntul încerca să smulgă stegulețele negre de doliu de pe aripile mașinii. Goneam spre Kladno, Kronstadt-ul Cehoslovaciei, cum a denumit Lenin acest oraș al cărbunelui și oțelului.

...Coșurile care-și varsă fumul în plumburiul cerului, furnalele, conductele ce traversează șoseaua, funicularele, ne anunță că am intrat în Kladno și foarte curînd ne dăm seama că există un Kladno vechi și unul nou. Cel vechi cu case mici, lipite una de alta, cel nou — cu moderne blocuri muncitorești, zugrăvite în culori vii. Din populația de astăzi a Kladno-ului de 50.000 de oameni — două treimi — lucrează în mine, la cocserie, la oțelării etc.

Aci, la Kladno, a dus mulți ani o intensă activitate revoluționară tov. Antonin Zapotocky, și orașul e bogat în amintiri legate de marele dispărut. La Kladno a sosit Antonin Zapotocky în 1907.

...Stadnik Vaslav are 63 de ani. Este un bărbat înalt cu părul alb, dat pe spate, fața lui poartă acea patină pe care poate s-o dea numai munca în subteran. El e același Vaslav, care apare în cartea lui Antonin Zapotocky „Văpăi deasupra orașului Kladno" și în filmul cu același nume. Multă vreme, Tonik, adică tov. Zapotocky, și Vaslav au dus împreună munca politică.

Vaslav își mai aduce aminte de anul 1907. Era încă în școală atunci, iar legături cu Zapotocky avea numai fratele. Dar, îl folosea și pe el din cînd în cînd la îndeplinirea unor sarcini mărunte.

Ascultînd povestirea tovarășului Vaslav, parcă răsfoiești pagini din istoria mișcării muncitorești din Cehoslovacia. Anul 1907 era considerat de mulți ca un an de stagnare politică. Scurt timp înainte fusese doar înăbușită în sînge revoluția din Rusia. Zapotocky, devenit secretar al organizației social-democrate din Kladno și secretar al organizației sindicale, a reușit — prin elanul său revoluționar, talentul său organizatoric, prin simțul său practic, prin felul cum știa să atragă și să convingă oamenii — să învingă punctul mort la care se găsea mișcarea muncitorească în acea vreme la Kladno.

Și asupra lui Vaslav, Zapotocky a exercitat o uriașă influență. El a fost acela care l-a adus în partid.

Tov. Vaslav Stadnik, emoționat de evocarea trecutului, ne vorbește despre marea dragoste față de oameni a lui Antonin Zapotocky, despre modestia lui. Din referatele alcătuite de el, din cuvîntările lui, lipseau cu desăvîrșire frazele goale, folosea cuvinte simple, sincere, care mergeau la inimă. El judeca cu clarviziune fenomenele sociale, aprecia situațiile ca marxist.

Zapotocky, psiholog profund, știa să-și apropie și pe muncitorii care nu aveau încă conștiință de clasă. El știa să trezească interesele lor pentru cauza comună.

Înainte de a redacta hotărîrile sau rezoluțiile, Zapotocky mergea pe la tovarăși acasă, se sfătuia cu ei, își verifica ideile, iar abia după aceasta punea propunerile la vot. Zapotocky se dedica cu trup și suflet muncii sale. Adeseori 3—4 ore de somn pe zi îi erau deajuns. Zapotocky știa să găsească și forme noi de luptă și tov. Stadnik ne vorbește despre originala expoziție organizată de Zapotocky în 1911 la Kladno. În expoziție se putea vedea tot ce este în stare să creeze — fără capitaliști — omul muncitor cu brațele și cu mintea sa.

În timpul primului război mondial, Zapotocky a fost mobilizat. Anul 1917 l-a găsit pe front, și chiar de acolo trimitea tot timpul, imaginînd diferite forme de trimitere clandestină, articole în care condamna războiul, în care vorbea despre perspectivele Revoluției din Octombrie.

Cînd s-a întors din război, pe pămîntul Cehoslovaciei luase ființă prima republică. Zapotocky, cum era și firesc, s-a dus la președintele de atunci al partidului social-democrat. Zapotocky mai purta uniforma, pe piept însă în loc de stemă purta cocardă roșie.

Decepționat de turnura pe care o luaseră lucrurile, Zapotocky a înțeles curînd că conducerea social-democrată pornea spre alianță cu burghezia.

În 1920, Zapotocky a fost la Moscova. Aci l-a întîlnit pe Lenin. Întoarcerea lui Zapotocky în țară a contribuit la ruperea vălului de minciuni pe care-l țesea burghezia în jurul Rusiei Sovietice, la creșterea influenței Revoluției din Octombrie asupra mișcării muncitorești din Cehoslovacia. În anii aceia au luat naștere în mine și uzine sfaturi muncitorești, mlădițe ale viitorului partid comunist al Cehoslovaciei.

Tovarășul Stadnik continuă să evoce amintirile sale despre tovarășul Zapotocky.

Deoarece s-a făcut tîrziu, voi continua să transmit mîine evocările oamenilor cu care am stat de vorbă la Kladno despre scumpul lor tovarăș Zapotocky.

GH. BARBU

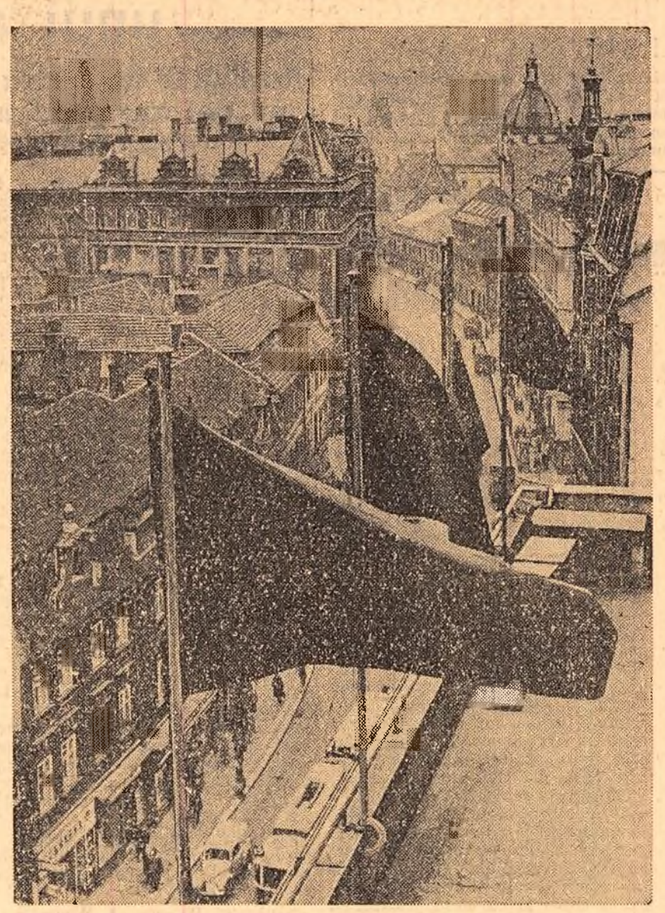

Praga îndoliată

Un luptător dîrz și neînfricat

de acad. EUGEN MACOVSCHI

Ori de cîte ori mă gîndesc la prietenii mei cehi și slovaci și îmi aduc aminte de frumoasa lor țară, parcă apar în fața ochilor mei imagini vii și luminoase ale oamenilor harnici pe care i-am cunoscut și ale locurilor de un pitoresc fără seamăn pe care le-am văzut și îndrăgit. Și-mi pare nespus de rău că peste toate acestea se așterne acum, ca o ceață, vălul de doliu după Antonin Zapotocky, unul dintre cei mai iubiți conducători ai poporului cehoslovac.

L-am cunoscut pe Antonin Zapotocky în aprilie 1948 la o recepție organizată într-una din minunatele clădiri ale istoricului Hrad — Kremlinul Pragăi. Antonin Zapotocky încă nu devenise prim-ministru al Republicii Cehoslovace; a primit această înaltă însărcinare în iunie 1948, adică două luni mai tîrziu. Dar dragostea nemărginită, atenția deosebită și stima profundă cu care era înconjurat de toți cei prezenți constituiau mărturia grăitoare a vastei sale popularități. Și nici nu se putea altfel. Născut într-o familie cu tradiție revoluționară, Antonin Zapotocky era și el un luptător dîrz și neînfricat pentru cauza libertății și progresului poporului din care s-a ridicat și căruia i-a închinat toată viața.

Înțeleg și împărtășesc durerea pe care o încearcă poporul cehoslovac și de aceea îi asigur pe dragii mei prieteni din minunata Cehoslovacie că, după cum împreună am fost în zilele luminate de succese și bucurii, mă simt și acum alături de ei în aceste zile întunecate de tristețe.

Președintele

de EUGEN FRUNZA

A scris cîndva Maxim Gorki despre moarte și durere: despre ipocrizia suferinței la catafalcul celor ce se trec din viață în palatele burgheziei; despre durerea noastră, infinit mai profundă și mai sinceră, atunci cînd pierdem un tovarăș devotat și generos. Încerc astăzi din nou acest sentiment. Și din nou îi dau dreptate bunului Maxim.

Antonin Zapotocky... Figură luminoasă a vremii noastre, mare prieten al oamenilor, luptător exemplar pentru fericirea obștească. De aici, din odaia în care mă găsesc, strevăd depărtarea pînă la Praga. Ploaia cade în rafale zgomotoase peste oraș. Șirul de felinare ce străjuie strada vecină mă conduce parcă pe Hradciany, acolo unde se înalță palatul prezidențial. Ploua și atunci cînd am urcat întîia oară spre palat. Era toamnă și atunci. Praga toată se înveșmîntase în aurul frunzelor. Iar sus, deasupra clădirii, flutura drapelul Cehoslovaciei, semn că președintele se afla înlăuntru, la lucru.

Poate că printre primele cuvinte auzite la Praga era acesta: **Președintele**. Cînd am vizitat muzeul „Klement Gottwald", m-am oprit în fața unei fotografii înfățișînd un tînăr înalt și zvelt, cu privirea senină țintind depărtările. Mi s-a dat explicația: „E **președintele**. Încă din adolescență a activat în mișcarea muncitorească". Cînd am poposit în locuința unei familii de intelectuali și vechi militanți ai partidului comunist, în scurta noastră convorbire a fost pomenit și **președintele**. Am auzit acest cuvînt și în Muzeul literaturii — Strahov și în clubul fabricii de încălțăminte din Bratislava și în palatele pionierilor. La o librărie, descifrînd pe coperta unei cărți numele Antonin Zapotocky, am primit de îndată lămurirea: „E **președintele**". Am rămas cu impresia că oamenii prea rar îi mai rosteau numele, că bunul lor tovarăș Zapotocky devenise un simbol pentru ceea ce înseamnă slujirea poporului din cea mai înaltă funcție de stat.

Intr-un sătuleț din Slovacia l-am reîntîlnit pe **președinte** în casa modestă a unui grăjdar al gospodăriei colective. Acolo, încadrat de îngălbenite fotografii ale familiei, se afla portretul lui Antonin Zapotocky, iar gazda mi-a povestit despre întîlnirea el cu **președintele**, chiar la Praga, în palatul său de reședință. In toată această povestire nu am auzit rostindu-i-se numele. I se spunea președintele, așa cum i-ai spune tatălui — tată sau bunicului — bunic.

Imi aduc aminte cu emoție de bătaiul zvăpăiat și oricînd gata să îndeplinească sarcini de curier între grupurile socialiste din satele învecinate — acel Tonic de la sfîrșitul veacului trecut, pe care l-am cunoscut din cartea autobiografică a lui Antonin Zapotocky. „Se ridică noi luptători". Tonic — băiatul lui Ladislav Zapotocky-Budecky, croitor și pionier al mișcării socialiste cehe, a învățat meseria de pietrar. Din fragedă vîrstă a înțeles că trebuie surpată temnița de piatră a capitalismului. Și a ajutat, din toate puterile sale, timp de decenii, la surparea temniței. Nimic nu l-a abătut din drumul ce ducea spre libertatea poporului său. El a mers neșovăitor, în prima linie a comuniștilor, spre țel.

In „Epilogul" cărții citate mai sus, Antonin Zapotocky scria: „Eu unul, privind în urmă la cele cîteva decenii pe care le-am notat aici, îmi dau seama tot mai mult de marile proporții ale schimbării realizate.

Imi dau seama de greutățile, piedicile și lipsurile pe care a trebuit să le învingă și pe care le-a învins grupul de pionieri de atunci. Toate acestea îmi întăresc credința și-mi dau un optimism sănătos, căci am trecut peste ce a fost mai greu.

Dedic deci această carte tinerei generații..."

Președintele s-a stins din viață. Drapelul de pe Hradciany a fost coborît. Ploaia cade în rafale peste oraș. Privesc pe geam și deslușesc în picăturile de ploaie lacrimile durerii. Poate că una e a fostei mele gazde dintr-un sat îndepărtat al Cehoslovaciei... Și celelalte? Ale omenirii care cinstește, în acest ultim ceas, pe unul din cei mai buni fii ai săi.

Dar și în lacrima toamnei poate fi primăvară. Tovarășul Antonin Zapotocky lasă în urma sa lumină de primăvară pentru patria socialistă. Luptătorii duc înainte steagurile victoriei.

Ședința de doliu a Adunării Naționale Cehoslovace

PRAGA 15 (Agerpres).—CETEKA Zdenek Fierlinger, președintele Adunării Naționale a R. Cehoslovace, a convocat pentru 18 noiembrie o ședință de doliu a Adunării Naționale pentru a cinsti memoria lui Antonin Zapotocky, fostul președinte al R. Cehoslovace.

DE PESTE HOTARE

ULTIMELE ȘTIRI • ULTIMELE ȘTIRI • ULTIMELE ȘTIRI • ULTIMELE ȘTIRI • ULTIMELE ȘTIRI • ULTIMELE ȘTIRI

Conflict diplomatic între Franța, S. U. A. și Anglia

S. U. A. și Anglia furnizează arme Tunisiei fără încuviințarea Franței

La numai o lună de zile distanță de sesiunea Consiliului pactului agresiv al Atlanticului, care îi va reuni pe șefii de guverne, avînd ca obiectiv, printre altele, stăvilirea a ceea ce presa apuseană denumește „tendința de destrămare a N.A.T.O.", un conflict a izbucnit între Franța, pe deoparte și Statele Unite și Anglia, pe de altă parte.

După cum s-a anunțat prin comunicatele separate ale Departamentului de Stat și Foreign-Office-ului, S.U.A. și Anglia au hotărît să livreze Tunisiei, unde Franța mai deține puternice interese, o cantitate de armament și muniții. In noaptea de miercuri spre joi, la orele 2, ambasadorul american a cerut premierului francez Gaillard, într-o formă ultimativă, explicații imediate în legătură cu poziția Franței. Dar fără a aștepta măcar răspunsul francez, Departamentul de Stat a publicat la 15 noiembrie o declarație oficială anunțînd hotărîrea luată. Motivul oficial invocat este acela că guvernele respective „doresc să evite" livrarea de armament către Tunisia „din alte surse". Nu se poate însă să nu se vadă și în acest caz tendința manifestată în special de imperialiștii americani de a alunga Franța din Africa de nord, pentru a se strecura în locul ei.

Cercurile oficiale din Paris au reacționat imediat prin luarea de poziție a ministrului de Externe, Pineau, care, în ședința de joi dimineața a comisiei parlamentare pentru afacerile externe, a declarat, după cum anunță France Presse, că „a avizat pe aliații Franței că nu poate considera hotărîrea anglo-americană drept compatibilă cu cerințele solidarității atlantice și că va prezenta observațiile sale în această privință la Washington și la Londra". Din Paris se anunță că Pineau își va urgenta plecarea prevăzută la Washington pentru a exprima conducătorilor S.U.A. „regretele profunde ale Franței față de gestul inamical al Statelor Unite".

Totodată, după cum relatează United Press, „criza tunisiană" a provocat încordare la N. A. T. O., unde delegații francezi la actuala conferință de la Paris a pariamentarilor țărilor N.A.T.O. au protestat puternic împotriva faptului că „aliații Franței nu o sprijină în problema algeriană".

Pînă și ziarele proamericane de la Paris au luat poziție în legătură cu noul conflict, subliniind gravitatea crizei intervenite în relațiile Franței cu S.U.A. și Anglia.

Sub titlul „O grea lovitură pentru Franța" ziarul „L'Aurore" publică un articol în care califică hotărîrea Angliei și S.U.A. de a livra armament Tunisiei drept „un gest care constituie o ruptură a solidarității atlantice". Ziarul subliniază că această acțiune anglo-americană are alte dedesubturi, și anume ea urmărește să „zdruncine pozițiile Franței în Africa, astfel încît rolul Franței în aceste regiuni să nu mai fie decît de ordin cu totul secundar".

„Acțiunea Londrei și Washingtonului, scrie la rîndul său „Le Parisien Libéré", pune sub semnul întrebării însuși principiul solidarității atlantice". Ziarul amintește în legătură cu aceasta acțiunile similare ale Statelor Unite de subminare a pozițiilor franceze în Indochina. „De ce n-ar avea guvernul francez suficientă energie și simț național pentru a informa Londra și Washingtonul că în urma livrărilor de armament către Tunisia nu mai poate fi vorba de participarea Franței la N.A.T.O.?"

Ziarul „Combat" publică un amplu rechizitoriu la adresa politicii americane față de Franța. „Noi am acceptat acordurile de la Paris cu privire la înarmarea germană deși urîm această înarmare și ne temem de ea, scrie ziarul. Noi le-am acceptat pentru că așa au vrut Statele Unite. Ne-am resemnat și am acceptat piața comună deși în stadiul actual al finanțelor noastre aceasta nu reprezintă în nici un caz o soluție ideală. Noi am făcut-o pentru că așa au vrut Statele Unite. Noi întreținem un număr uriaș de divizii, a căror utilitate este contestată de numeroși experți, dar care sînt comandate de un general american. La O.N.U. am sprijinit cu voturile noastre pozițiile americane deși ele nu corespundeau întotdeauna dorințelor noastre. Pentru americani N.A.T.O. nu este decît un bastion de mercenari. In aceste condiții se pune întrebarea dacă sîntem interesați să mai continuăm acest joc".

„Provocarea unei asemenea fisuri în edificiul atlantic cu puțin timp înainte de mult așteptata sesiune a Consiliului N.A.T.O. este de prost augur, subliniază agenția United Press. Solidaritatea atlantică a primit din nou o grea lovitură".

Noul ambasador al R. P. Romîne a sosit la Pekin

PEKIN 15 (Agerpres).—China Nouă La 15 noiembrie a sosit la Pekin Teodor Rudenko, noul ambasador al R.P. Romîne în R.P. Chineză, cu soția.

La sosirea pe aeroport au fost de față Li Hui Ciuan, director adjunct al departamentului pentru problemele Uniunii Sovietice și Europei răsăritene, și Ma Cen Wu, director adjunct al Direcției Protocolului din Ministerul Afacerilor Externe al R.P. Chineze.

A fost de asemenea prezent Gheorghe Iason, însărcinat cu afaceri ad-interim al R.P. Romîne, precum și reprezentanți diplomatici ai altor țări.

Satelitul II a înconjurat de 180 ori pămîntul

MOSCOVA 15 (Agerpres).— La 16 noiembrie, ora 6 dimineața, cel de-al doilea satelit artificial a înconjurat de 180 de ori pămîntul. Primul satelit artificial și racheta sa purtătoare au înconjurat în acest răstimp pămîntul respectiv de 637 și 641 de ori.

Pe timp senin cel de-al doilea satelit artificial al pămîntului poate fi văzut cu ochiul liber înainte de răsăritul soarelui de la 60 la 65 grade latitudine nordică și după apusul soarelui de la 38 la 63 grade latitudine sudică.

Cehoslovacia folosește avioane cu reacție pentru călători

PRAGA (coresp. proprie). — În dimineața de 15 noiembrie și-a luat zborul de pe aeroportul Ruzyne de lîngă Praga, un avion cu reacție cu 2 motoare TU-104, purtînd pe fuselaj și pe aripi semnele aviației civile cehoslovace.

Republica Cehoslovacă devine astfel, după U.R.S.S., al doilea stat din lume care folosește pe liniile sale de călătorie, avioane cu reacție Zburînd la înălțimea de peste 10.000 de metri, cu viteza de 900 km. pe oră, avionul a aterizat după 132 de minute pe aeroportul Vnukovo de lîngă Moscova.

SUCCESELE PATRIOȚILOR DIN OMAN

CAIRO 15 (Agerpres). — TASS transmite: Reprezentanța Omanului la Cairo a dat publicității o declarație în care se spune că la 12 noiembrie patrioții din Oman au organizat o ambuscadă în care a căzut un batalion englez, cauzîndu-i pierderi grele. Patrioții din Oman au reușit să pună din nou stăpînire pe orașul Kama.

O altă luptă a avut loc la poalele munților Djebel Al-Ahdar, în urma căreia 52 soldați englezi au fost uciși și 78 răniți.

In declarație se spune în continuare că englezii bombardează regiunea muntoasă Djebel Al-Ahdar, folosind bombe cu substanțe toxice și rachete și încearcă să lanseze parașutiști în această regiune.

Declarațiile premierului francez

PARIS 15 (Agerpres). — In după-amiaza zilei de 15 noiembrie Adunarea Națională Franceză a întrerupt discuția în legătură cu problemele economice și financiare pentru a asculta expozeul primului ministru Felix Gaillard în legătură cu situația creată de hotărîrea Statelor Unite și Angliei de a livra arme Tunisiei.

Primul ministru a arătat printre altele că guvernul francez a fost dispus să livreze arme Tunisiei doar pe baza anumitor condițiuni pe care guvernul tunisian le-a respins. Guvernele englez și american au furnizat ele arme Tunisiei. „Nu vreau să ascund, a declarat Gaillard, că situația creată prin hotărîrea anglo-americană este gravă. Poporul francez o consideră ca pe un gest neprietenesc la adresa sa. Graba cu care s-a săvîrșit acest act îi conferă un caracter care ne umple de durere și de neliniște și deși dorim să-l înțelegem, nu-i putem sezisa justificarea" Gaillard a declarat că socoate această hotărîre ca fiind contrară „solidarității atlantice".

In încheierea cuvîntării sale, Felix Gaillard a declarat că guvernul francez este „ferm hotărît" să nu se limiteze doar la protestele adresate guvernelor englez și american în această privință.

„Este sigur, a spus Gaillard, că dacă pînă la deschiderea conferinței N.A.T.O. nu se va găsi o soluție clară, neechivocă, datele acestei conferințe, speranțele pe care ea le-a trezit, vor deveni foarte problematice".

Franța a trimis note de protest S. U. A. și Angliei

PARIS 15 (Agerpres).— După cum anunță postul de radio Brazzaville, ambasadorul Franței în S.U.A., Hervé Alphand, a fost primit la 14 noiembrie, la cererea sa, de secretarul de stat, Dulles. Potrivit unor informații din cercuri demne de încredere, ambasadorul a protestat în numele guvernului său împotriva hotărîrii S.U.A. de a livra arme Tunisiei.

După cum relatează agenția France Presse, în seara zilei de 14 noiembrie Franța a trimis note de protest guvernelor S.U.A. și Angliei.

Delegația franceză s-a retras de la conferința parlamentarilor N.A.T.O.

PARIS 15 (Agerpres). — Agenția France Presse anunță că „în semn de protest față de hotărîrea anglo-americană de a furniza arme Tunisiei", delegația franceză la conferința parlamentarilor din țările N.A.T.O. a hotărît să nu mai participe la lucrările acestei conferințe.

Agenția citată adaugă că această hotărîre a delegației franceze a fost anunțată în ședința reprezentanților parlamentari ai țărilor N.A.T.O. în cadrul unei declarații citită de Pierre Schneiter, fost președinte al Adunării Naționale Franceze, membru al delegației. În declarație se subliniază că Franța „deplînge hotărîrea brutală și nejustificată a celor două guverne ale N.A.T.O.", și cere să se convoace de urgență înainte de conferința din decembrie a șefilor de guverne ai țărilor N.A.T.O., o reuniune N.A.T.O. la nivelul miniștrilor de externe care să ia în discuție „această ruptură a solidarității occidentale". *După ce această declarație a fost citită în cadrul ședinței conferinței parlamentarilor N.A.T.O., delegația franceză a părăsit conferința.*

Intensificarea cursei înarmărilor de către S.U.A. impune noi sacrificii poporului american

WASHINGTON 15 (Agerpres). — TASS transmite:

La Washington a avut loc o conferință de două zile a organizației „Rezervelor apărării naționale a S.U.A.", creată în 1955 de Direcția mobilizării pentru apărare și de Ministerul Comerțului al S.U.A.

Tonul cuvîntărilor rostite la conferință a fost dat de secretarul de stat al S.U.A.

Secretarul de stat a încercat în fel și chip să creeze impresia că țările socialiste ar „amenința" Statele Unite și rînduielile existente în această țară. Camuflîndu-se prin vorbării despre aceste primejdii imaginare, secretarul de stat a cerut poporului american să facă sacrificii și să se împace cu perspectiva unei majorări simțitoare a cheltuielilor în scopuri militare. Potrivit spuselor sale, Statele Unite trebuie să sporească de trei ori alocările militare.

In cuvîntarea lui Dulles s-a oglindit și neliniștea cercurilor conducătoare americane în legătură cu crescinda nepopularitate a politicii S. U. A. în țările vesteuropene. Ne întîmplător conducătorul Departamentului de Stat a cerut cu insistență extinderea din ce în ce mai mare a „colaborării" dintre țările Occidentului.

Secretarul de stat nu s-a jenat de a amenința fățiș țările care nu fac parte din grupările militare ale S.U.A. și care duc o politică de sine stătătoare.

In ședința din 14 noiembrie a conferinței a făcut o scurtă declarație președintele S.U.A., Eisenhower. Președintele a chemat la o „împletire din ce în ce mai mare" a activității cercurilor industriale și tehnico-științifice cu planificarea militară, adică la **intensificarea militarizării științei, tehnicii și aparatului de producție din S.U.A.**

Inarmarea atomică a Bundeswehrului

O primejdie mortală pentru securitatea R. F. G.

BONN 15 (Agerpres). — Toate partidele politice din R. F. Germană, cu excepția partidului creștin-democrat, se pronunță cu hotărîre împotriva înarmării atomice a Bundeswehrului.

Astfel, fruntașul social-democrat Erler a arătat, într-o cuvîntare radiodifuzată la 14 noiembrie, că **partidul social-democrat respinge categoric planurile guvernului Adenauer în legătură cu înzestrarea Bundeswehrului cu armament atomic.**

„Armament atomic pentru forțele armate vest-germane, a declarat Erler, înseamnă o primejdie mortală pentru securitatea poporului nostru. Inarmarea atomică ar constitui de asemenea o piedică în plus în calea reunificării. Partidul social-democrat spune un NU hotărît acestor planuri".

Tot la 14 noiembrie președintele grupului parlamentar al partidului liber-democrat, Mende, a rostit o cuvîntare radiodifuzată în care a anunțat că partidul său respinge planurile de înarmare atomică a Bundeswehrului.

Ziarul „Nürnberger Nachrichten" este de părere că „a adopta o hotărîre atît de importantă în ciuda voinței majorității populației și în ciuda sfaturilor unor politicieni de vază ar fi un act temerar pe care guvernul nu ar trebui să-l riște".

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA București, Piața „Scînteii". Tel. 7.60 10, 7.60 20, 7.60 10, 7.61 00 Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".